"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY
(THE FIELD)
The only Lithuanian Newspaper in Ohio Published Weekly at Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription Rate:
In the United States..... $2.00
Canada and Mexico..... 2.50
Lithuania and other countries..... 3.00
Advertising rates on application.
"DIRVA"
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

DIRVA

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžia kas savaitė Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Kanadoje ir Meksikoje..... 2.50
Lietuvoje ir kitur..... 3.00
Prenumerata skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų, ir mokasi iškalno.
Apgarsinimų kainų klauskit laišku.
"DIRVA"
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3r, 1879

No. 26 KAINA 5c. CLEVELAND, OHIO PENKTADIENIS, BIRŽELIO-JUNE 24, 1932 VOL. XVII (17-ti METAI)

S.L.A. Seimas Gana Trukšmingas

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Plieno industrija sumažėjo taip žymiai kad bėgyje 1930, 1931 ir 1932 metų padaryta 59,026,040 tonų mažiau negu 1929 metais. Atidirbimui to trukumo reiktų dirbti sunkiai ištisus 12 mėnesių.

1929 metais plieno pagaminta 56,433,000 tonų.

1930 m. pagaminta 13,400,000 tonų mažiau.

1931 m. gamyba dar labiau sumažėjo ir pagaminta 29,200,000 tonų mažiau.

Šymet per pirmus penkis mėnesius pagaminta 16,000,000 tonų mažiau negu 1929 m.

Plieno darbai visoje šalyje nupuolė iki 22 nuošimčių normalio, reiškia sumažėjo beveik penkis kartus, ir iš 100 darbininkų dirba tik 22 darbininkai.

Audimo industrija pastaru laiku pergyvena savo didžiausį apslugimo periodą visoje savo istorijoje.

Tikima kad iki Liepos mėnesio nebus jokio pagerėjimo. Tik apie Rugpjučio mėnesį sakoma prasidės reikalavimai. Šitokio apslugimo jau tikėtasi audimo industrijoje, delei to kad pernai ji veikė daug geriau negu tulos kitos industrijos ir todel prigamino perviršio.

Ohio angliakasių streikas. St. Clairsville, O. — Šioje srityje nedirba 18,000 angliakasių iš priežasties streiko, kuris tęsiasi jau ilgas laikas ir sunaikino vieną iš didžiausių šios valstijos industrijų.

Streikas buvo apšauktas Balandžio 1 d. ir išėjo apie 20,000 angliakasių. Tiktai apie pora tukstančių darbininkų sugryžo dirbti.

Koks skurdas kasyklų srityje nėra nei reikalo rašyti. Nuo tų 18,000 streikerių priklauso pragyvenimas bent 70,000 asmenų.

Darbininkai kas mėnesį turi nuostolių algomis virš milijoną dolarių.

Kasyklų savininkai numažino darbininkams mokestį iki $3.20 į dieną, ką darbininkai atmetė ir tęsia streiką.

Atrado naujus aliejaus šaltinius. Iš Rusijos ateina žinios kad rytų Rusijoje atrasta milžiniški aliejaus šaltiniai, vieni iš didžiausių esamų pasaulyje.

SOCIALISTAI PASIRYŽĘ UŽKARIAUT, NORS JŲ MAŽUMA.

Pittsburgh, Pa. — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 37-tas seimas eina gana karštai, nors pirmos trys dienos buvo sulyginamai ramios, nes ir tautininkai ir Gegužiniai ir cicilikai nežinodami kurie turi daugiau delegatų apsiėjo labai atsargiai. Pirmas bandymas pasirodė tiktai antrą seimo rytą kada prisiėjo klausimas išsprendimo 14 kuopos delegatų teisėtumo atstovauti seime delei kuopos netvarkos finansinėse atskaitose su centru.

Seimą pradėjo Prezidentas Gegužis Birželio 19 dieną su Amerikos ir Lietuvos himnais, kuriuos socialistai nenoriai giedojo, net nemokėdami lupas krutino, bet matyt gėdijosi eiti savo vaikų bolševikų pėdomis todel giedojo. Po to kalbos ir pasveikinimai seimui.

Delegatų viso susirašė apie 200, tik atmesta Clevelando delegatai, kadangi buvo skundas jog kuopa skolinga seimui. Antrą seimo dieną dar keli delegatai priimti ir balsuojant klausimą 14 kuopos delegatų pasirodė kurioje pusėje yra daugiau delegatų. Po aštrių diskusijų eita prie balsavimo ir pasirodė kad socialistai nors turėjo užsisyprimą išmesti Clevelando delegatus, kurie nei vienas nėra jų pusėje, bet buvo nugalėti. Tada paaiškėjo kas valdo seimą ir socialistai nuleido nosis. Grigaitis ir Michelsonas vadovavo ataką, tik Bagočius, kuriam skundai buvo siųsti, tylėjo, nes mat jis vėliau savo raporte kaipo skundų komisijos narys pasakė kad Clevelando kuopai niekas negalėjo užginti teisių dalyvauti seime.

Bet tik iki trečiadienio vakaro seimas nieko aiškesnio ir įdomesnio nenuveikė kaip tik išklausė raportus ir priėmė su mažomis pastangomis. Socialistai matydami kad jų mažuma visą laiką sėdėjo ramiai ir nosis nuleidę.

Paskutines tris dienas šios savaitės atsibuna patys svarbieji tarimai ir rinkimas valdybos, apie ką pranešime kitam numeryje.

Seimo parengimai.

Laike seimo surengta visokių vakarų delegatų pavaišinimui. Birželio 19 buvo du piknikai, vienas Sandariečių, kitas Susivienijimo, bet rengtas socialistų. Sandariečiai tą pikniką boikotavo.

Birželio 20 vakare buvo banketas seimo salėje, kur atsilankė apie pora šimtų žmonių; bet socialistų, kurie yra seimo rengimo komisijoje, viskas taip buvo socialistams sutaikyta kad sukėlė pasipiktinimą kitų ir sandariečių vėl tą boikotavo, vakarienėje nebuvo nei vieno vietos tautininko.

Pačioje vakarienėje viskas buvo taip sutaikyta kad cicilikai atlaikę savo agitacijos vakarą, kalbėdami ir agituodami už save. Tik keliems iš centro valdybos duota prasitarti, o kitkas buvo sulaikyta tik cicilikų naudai. Ypač Bagočius pasirodė tikras komedijantas kada ėmė savo kalbą sakyti.

Labai iš šio vakaro pasipiktino jaunuoljai ir jie surengė Fort Pitt hotelyje savo balių trečiadienio vakare, kadangi bankete nors buvo garsinta jog bus šokiai, to negalėjo sulaukti iki vėlumai nakties ir tada jau buvo pervėlai ir kiti išėjo. Jaunimas savo baliuje hotelyje turėjo good time ir sutraukė pas save daugelį delegatų.

Antradienio vakare buvo koncertas, kuriame dainavo p. Vitaitienė, Byra, Stankunas ir Tamkiutė. Publikos buvo mažai, nes įžanga perbrangi.

(Bus daugiau)

AREŠTAI SUOMIJOJ

Suomijoje ukininkai pradėjo kilti prieš vyriausybę. Birželio 15 d. įvyko susirėmimas, ko pasekmėje areštuota 230 ypatų.

LAIVO SPROGIME ŽUVO 30 ŽMONIŲ

Montreal, Canada. — 17 d. Birželio ištiko sprogimas Angliškam aliejiniam laive "Cymbeline", kame užmušta apie 30 darbininkų ir 70 kitų sužeista. Nuostolių padaryta už milijoną dolarių, kadangi sprogo prieplaukoje, kuri užsidegė.

AMERIKOS UKININKŲ SKOLOS

Suv. Valstijų ukininkai 405,442 skaičiuje turi paėmę paskolų iš Agrikulturos Departmento bendroje sumoje $63,902,000. Iš padavusių aplikacijas tik keli tukstančiai negavo, kiti visi gavo paskolas. Padalinus tą sumą ant visų gavusių paskolas ukininkų išeina po $126.68.

Agrikulturos departmentas pasiuntė apie 500 žmonių į tuos ukius sužiurėti ar jų užstatyti javai ištikro yra pasėti ir ar gerai užžiurimi kad augtų ir butų iš ko užmokėti.

Sharkey pasaulinis Čampionas

New York. — Birželio 22 d. New Yorke įvyko pasaulinio čampionato kumštynė tarp Lietuvio Sharkey-Žukausko ir Vokiečio Max Schmelingo. Šį kartą, po keleto metų užsileidimo kitiems, Jack Sharkey tapo pripažintas pasauliniu čampionu, kas padaro Lietuvių tautai nepaprastą garbę.

Kumštynė ėjo gana sunkiai pačiam Sharkiui, kadangi Vokietis jį smarkiai apdaužė, bet po 15 smarkiai sunkios kovos refery ir vienas iš teisėjų pripažino decision Sharkiui, o tik vienas iš teisėjų tam priešinosi. Labai tas nepatiko Vokiečiams, kurie paduko bepykdami, ir Schmelingo manadžeris Jacobs pasakė kad Šmelingas tapęs "apvogtas" nuo tos garbės, kurią jis, kaip atmename laimėjo tiktai gulėdamas ant nugaros, kuomet jį Šarkis sumušė.

Lietuvių sporto mylėtojų ir visų bendrai lukestis išsipildė po tokio ilgo laiko, po to kaip Sharkis keli metai atgal sumušdamas negrą Wills pakilo augštai ir per eilę metų laikė tą savo aukštą vietą, nors labai sunkiai .

Lai gyvuoja Sharkis, pasaulinis čampionas!

DAVILA VĖL ĮSIGAVO VALDŽION

Santiago, Čili. — Sukilimas po sukilimo beveik kas kelinta diena, ir valdžios mainosi kaip teatre scenoje laike perstatymo.

Nesenai tapo nuverstas prezidentas Montero, valdyti paėmė Davila. Už kelių dienų jį nuvertė Pulk. Grove. Bet dabar Davilos šalininkai nuvertė Grove ir sugrąžino atgal Davilą.

Davila nori įsteigt grynai socialistišką vyriausybę. Jo priešininkai norėjo komunistiškos tvarkos.

Kaip ilgai Davila vėl laikysis nežinia.

KVIEČIA IR AMERIKĄ PRISIDĖTI

Lausanne, Šveicarija. — Čia atsibuna Europos valstybių ekonominė konferencija. Francuzija ir Anglija pradėjo labai gražiai santikiauti. Konferencijos pirmininku išrinktas Anglijos premjeras MacDonald, kuris pareiškė kad pati viena Europa negalės išspręsti pasaulinio ekonominio krizio, prie to turi prisidėti ir Suvienytos valstijos.

Konferencijoje nei Anglija nei Francuzija nesitiki gaut Vokietijos pažadų mokėti karo atlyginimus, Vokiečiai gi visai atsisako mokėti ir net nori išsimesti iš Tautų Sąjungos.

Amerikos atstovo Lausannoj nėra, nors Europa skolinga Amerikai, bendrai paėmus $22,000,000,000 iš visos $27,600,000,000 tarptautinių skolų sumos.

SAKO AMERIKA, RUSIJA IR JAPONIJA SUSIPEŠ

Vienas iš sovietų galvų, Karl Radek, skelbia kad Japonijos imperialistiškas užsimojimas praplėsti savo ribas Azijoje prives ją prie susikirtimo su Rusija ir Suv. Valstijomis.

Japonija nori pasinaudoti Chinijos suirute ir iki ši milžiniška valstybė pajiegs susitvarkyti, paimt sau ką turi nužiurėjus.

Japonija nori pulti Chiniją pirm negu Amerika perdaug įsistiprins ten ekonominiai.

Rusija dabar užimta savo "penkmečiais" ir nori nors užbaigti, taigi Japonija nori pasinaudoti proga iki Rusija nesustiprėjus.

Mandžurijos vadai nori atsikratyti Japonijos, kuri pradėjo ten šeimininkauti, tat Japonija nori veikti iki jie dar nesusitaikę.

Praeitos žiemos lengvi pasisekimai Mandžurijoje ir Chinijoje pridavė Japonijai upo norėti įsigalėti Chinijoje ir ją valdyti, vietoj leisti baltajai rasei ten šeimininkauti.

Radek sako kad Japonija jau nebijo Amerikos kariško laivyno. Pirmiau Japonijai butų buvę sunkiau, gi dabar, turint Mandžuriją savo rankose, iš kur gaus maisto, baimė apie jurų blokadą pasibaigė.

HOOVER IR CURTIS VĖL NOMINUOTI

Chicago. — Birželio 16 d. Republikonų konvencijoje tapo formaliai nominuoti antram terminui ir užtvirtinti pirmu balsavimu dabartiniai Prezidentas ir Vice Prezidentas — Hoover ir Curtis, ir Republikonų partija ragins visus piliečius rinkti juos Lapkričio mėnesio balsavimuose.

Viskas buvo prirengta taip atsakančiai kad nominavus Hoover'ą, delegatai rėkavo ir užė pusę valandos laiko. Iš 1,154 delegatų 1,126 balsai paduota už Hoover'ą, tik keli balsai išmėtyta už kitus.

NUŠOKO NUO NIAGAGAROS BRIAUNOS

Niagara Falls, N. Y. — Palikdamas savo popiergalius paroďančius kas jis buvo, Jules Piccus, iš Clevelando, Birželio 17 d. nušoko nuo Niagaros vandenpuolio ir pražuvo. Jį tą darant matė keletas žmonių, bet sulaikyti nespėjo.

Duota žinia apie tai jo žmonai Clevelande. Jis buvo be darbo ir važinėjo ieškodamas užsiėmimo.

Ohio valstijoje socialistai gal neturės teisės šį rudenį statyti savo kandidatą prezidento vieton, kadangi sulyg naujo rinkimų įstatymo jie neatliko visų formalumų. Tas paliečia ir kitų mažų partijų kandidatus.

KROPOTKINIENĖ SMERKIA KOMUNISTUS

Garsaus Revoliucijonieriaus Kropotkino Žmona Randa Maskvos Carus Niekšais

Maskvoje dar gyvena Sofija Kropotkinienė, žmona garsaus Rusijos revoliucijonieriaus ir nihilisto Kunigaikščio Petro Kropotkino. Kropotkinas mirė apie 10 metų atgal ir buvo žymiausias Rusijos kovotojas už valstiečių teises 50 metų atgal. Kropotkinienė yra 74 metų amžiaus.

Ji globoja Kropotkino palaikų muzejų įrengtą jo gimtiniame name, gatvėje pramintoj Kropotkino vardu. New Yorko gyvena jų duktė, kuri negali gryžti į Rusiją, bet motina nenori pas dukterį keliauti, nors butų išleista; ji nori mirti savo gimtinėje šalyje.

Amerikos laikraščių korespondentė Alice Hughes šitaip rašo apie pasimatymą su Kropotkiniene ir ką ji sako apie komunistus:

Smerkia komunistus

"Man komunistai suteikė pilną laisvę gyventi čionai ir aš galiu išvažiuoti į užrubežį kada noriu. Suteiktų ir daugiau privilegijų jei aš tik priimčiau. Valdžios komisarai buvo atėję siulyt man pensiją, bet niekados aš nepriimsiu jų pinigų nei jų pagalbos! Aš verčiau mirčiau badu!

"Mano vyras buvo tikras revoliucijonierius. Jis mylėjo Rusus valstiečius. Jis išsižadėjo savo kunigaikščio kilmės ir titulo už savo principus. Kartu mes išbuvom ištrėmime 40 metų. Kada caras liko nuverstas mes buvom parkviesti atgal į Rusiją.

"Sugryžom su vilčia rasti taiką ir ramybę, bet radom tik persekiojimus, kokie buvo seniau. Musų jie nekliudė. Petro Kropotkino vardas buvo visų mylimas.

"Prasmegtų tie komunistai! Jie dabar važinėja automobiliais. Jie sėdi komitetų kambariuose ir laiko nepaliaujamus mitingus. Jie yra gudrus biurokratai, tolimi nuo kaimiečių ir proletariato, kurių draugais nuduoda. Kyšiai, pavydas, ir savų reikalų žiurėjimas tik padengta komunizmo idealais. Aš jiems tą pasakiau stačiai į akis. Aš nebijau į juos taip kalbėti ir pasakyti ką manau.

"Kada reikia prieiti prie kokio komisaro, reikia atlikti visokias apeigas kaip buvo ir prie caro. Jie vedasi tokiais pat aukštais ir galingais. Reikia eiti per sargų sargus ir pasiuntinių pasiuntinius iki gali pasiekti patį komisarą.

"Kartą man reikėjo ieškoti užtarimo vienam asmeniui, ir nuėjus pas komisarą į Kremlių pasakiau: Jųs nesat globėjais ir sargais prasčiokų teisių, bet vandalais ir žmogžudžiais! Naudojat savo suvaržymus ir valdiškas teises nežmoniškiems žiaurumams. Išvadinau juos visokiais vardais, nes buvau įširdus.

"Kada užbaigiau, paklausė ar jau viskas, ir paskui nusišpsoję išlydėjo mane lankan. Žinai kodel jie nusišypsojo? Mat, žino kad už meto kito manęs nebus, nepaiso, duoda atsikalbėti. Aš pati tą suprantu, bet kitaip nėra. Tuoj nutilsiu amžinai.

"Vieną kartą nesenai aš gryžau iš Paryžiaus. Parvažiavus Rusijos stotin, išžiurėjo mano bagažą paprastu budu, nerado nieko neleistino. Ir kada baigiau valizą uždaryti, priėjus į mane jauna moteriška pabadė į petį ir paprašė eiti su ja į nuošalų kambarį. Aš pamaniau kad mano andarokas atsiliuosavęs ar ką, taigi ėjau. Bet nuėjus ji pasakė man jog turi mano ypatą krėsti. Nors esu sena moteris ir po šiai dienai nežinau iš kur manyje ėmėsi tiek spėkos, kad aš stumiau tą inspektorę, ji net nusirito skersai visą kambarį. Išbėgau laukan ir pareikalavau viršininko. Jis ir tuzinas kitų atsiprašė manęs, tarp jų ir ta inspektorė, kuri buvo apsidaužius nuo griuvimo."

Taip tai apie komunistus kalba ta kurios vyras, garsus revoliucijonierius Kropotkinas, priruošė Rusijos revoliucijai dirvą ir kurie dabar, užėmę valdžią, jaučiasi carais, Nikalojais II.

1932 METŲ DERLIUS

Suv. Valstijose žiemkenčių kviečių užsėta 32,277,000 akrai, iš kurių tikima surinkt 411,000,000 bušelių. Rugių tikima gauti 38,700,000 bušelių.

Kviečių numatytas derlius paimta iš paskiausių apskaičiavimų. Gegužės 1 d. spėta kad kviečių bus 440,780,000 bušelių.

Pernai žiemkenčių kviečių buvo 787,000,000 bušelių, taigi šymet bus daug mažiau.

Rugių pernai buvo 32,700,000 bušelių.

Pyčių spėjama busiant 48,900,000 bušelių, o kriaušių 21,500,000 bušelių.

Pernai pyčių buvo 77,700,000 bušelių, kriaušių — 32,000,000 bušelių.

Pasirodžius žinioms apie menkesnį derlių, senų grudų kainos tuoj pakilo.

Sušaudė Mussolinio priešą. Roma. — Birželio 16 d. tapo sušaudytas jaunas Italas anarchistas kurs metė bombą su tikslu nužudyti premiera Mussolini.

Korespondencijos

PITTSBURGH

AR SVEIKAS ŠIS MIESTAS?

Nors Pittsburgas apšauktas "dumų miestu" ir kiti miestai save giria sveikatos atžvilgiu, bet pasirodo kad Pittsburgas yra gana sveikas miestas.

Amerikos Džiovos Draugija suvedus skaitlines parodo kad šis miestas turi sveikesnes aplinkybes ir atsakančius budus kovai su džiova. Pittsburgas stovi žemiausioj eilėj mirčių nuo džiovos negu kuris kitas miestas turintis virš 500,000 gyventojų.

1931 metais čionai džiova mirė 65 ypatos nuo 100,000 gyventojų. Baltimorėje mirė net 117 nuo 100,000 gyventojų, daugiau negu kuriame kitame mieste su perviršum 500,000 gyventojų.

Pennsylvania geležinkelio linija šiose dienose pasiskolino iš valdžios Finansinės korporacijos 27,506,000 dolarių gerinimams savo linijos tarp New Yorko ir Washingtono.

Pennsylvania linija pasiryžus praleisti šymet $68,000,000 savo kelių pagerinimams, tarp ko bus elektrifikavimas New Yorko-Washington linijos.

Išmokės depozitoriams. Perry State Banko depozitoriams bus išmokėta 30 nuošimtis jų esamų pinigų. Bankas užsidarė pereitą rudenį. Gruodžio 14 dieną jau buvo išmokėta 15 nuoš.

Homewood Peoples Bank žada atsidaryti. Tas bankas užsidarė Spalių mėnesį. Jame yra sudėta $3,000,000 žmonių pinigų.

Konsulai organizuojasi. Pittsburgas yra gausiai apgyventas ateivių. Taipgi visa plati apielinkė, skaitant ir kaimyniškas valstijas, gausiai apgyventa svetimšaliais. Čia yra apie desėtko valstybių konsulatai. Pastaru laiku tie konsulai sumanė sudaryti savo organizaciją, kuri galės bendrai aptarnauti porą milijonų svetimšalių šioje srityje.

Išaikvota bedarbių fondas. Pittsburgo laikraščiai pradėjo iškelti aikštėn kad apie $400,000 apskrities paskirtų pinigų bedarbių aprupinimui darbu nuėjo į kišenius grobišių kurie, kaipo darbininkų samdytojai, susiderėdavo su bedarbiu kad jis pusę savo algos atiduos samdytojui, tik tokiu budu bus prileistas dirbti. Tas, sako, buvo daroma su žinia vieno apskrities viršininko.

Tai yra begėdiškiausias darbas kokį gali atlikti tie kurie patys persiėdę, šitaip išnaudoja alkanus darbininkus.

PASAKĖ, IR PALENGVINO SAVO . . . SKILVĮ

"Tėvynės" 23 nr. tilpo S. Bakano straipsnis užvardintas "Neapykantos kurstytojai Susivienijime". Tame rašte jis papasakojo kad Youngstown, O., SLA. kp. rengė savo sukaktuvių paminėjimą, ir tam tikslui ta kuopa buvo kvietusi kalbėtoju Mažiukną iš Pittsburgho, bet paskui vieton Mažiuknos parsikvietė kalbėtojais iš Clevelando p.p. Žiurį ir Karpavičių, kurie ir kalbėję minėtame parengime.

Ar Mažiukna buvo tame parengime ar ne, straipsnio autorius nieko nesako, ir turbut visa svarba jam buvo tame kad kalbėtojais buvo tautininkai iš Clevelando. Už tai kaltininku jis suranda p. Klingą iš Brooklyno, "Vienybės" Redakcijos narį, ir šitą žmogų labai negražiai iškolioja negražiais vardais, kurių kliuva ir patriotizmo šalininkams, ir net "Vienybei". O tai vis už tai kad į Youngstown'ą atsilankęs p. Klinga Youngstowniečiams patarė pakviest kalbėtojus tautininkus.

Iškoliojęs p. Klingą, S. Bakanas kiek sučiaupia vilko nasrus ir mėgina parodyt lapės vuodegą, nupasakodamas kad visi SLA. nariai yra lygiateisiais ir niekas neturi juos skirstyt į blogus ir gerus, nes Susivenijimas "fraternalė" organizacija.

O tai tame ir visa bėda. Susivienijimas yra "fraternalė" organizacija, ir jos nariai visi turi but lygiais, nei gerais, nei blogais. O vienok tik keliomis eilutėmis aukščiau pas Bakaną tos minties nebuvo; jei ji butų buvus tai jis butų turėjęs suprast kad p. Klinga yra SLA. narys toks geras kaip ir Bakanas, nei kiek už jį neblogesnis, tai ir nepritiko jį koliot. "Vienybės" štabas irgi yra veik visas SLA. nariais, taigi ir jie yra pilnateisiai nariai, ir juos nepritiko įtraukt į savo "dvyliktąją kategoriją", arba nereikėjo kitus spręst sulyg savęs. Bakanas rodosi kaikada moka suprast "fraternalizmo" užduotį ir tikslą, tik vargas kad tas supratimas pas jį atsiranda pervėlai.

Dargi kas blogiau tai kad jis tą straipsnį rašė apie dalyką nieko nežinodamas; jis Youngstown'e nebuvo ir ten p. Klingos nematė, neigi jį girdėjo ten SLA. narius kurstant. Aiškiau sakant, jis nežino kaip ten viskas buvo. Ir pats prie to visko prisipažysta, pažymėdamas kad jam apie tai kas ten iš Youngstown'o rašė laiške. Vadinasi, Bakanas remdamasis tik ant "man sakė" bjaurioja "fraternalės" organizacijos pilnatiesius narius, pats nežinodamas už ką, ir paskui supranta kad taip negerai. Kitaip sakant, jis suprato tą negerumą tada kada jis pats atliko nedorą darbą. Po paibelių, reikėjo jau nors tylėt apie narių pilnateisumą. Kam reikėjo pasakot kad niekas SLA. narius neturi skirstyt į blogus ir gerus, kada jau pats juos išskirstė ir net į kategorijas sudalino.

Ot kas kursto narius, ir abelnai mus visus Lietuvius. Kurstymo darbą veikia žmonės daugiausia tie kurie turi skilvio nesveikumą. Prie šitos rušies "besveikačių" tenka priskaityt ir S. Bakaną, kuris kitus sprendžia sulyg savęs, ir tai savo faktams panaudodamas tik pletkus, pasiganėdinant tik tuom kad "man draugas rašė" arba man draugas sakė". Tokius "draugus mes jau senai pažystame" ir žinome kad jie tai daro tik savo sielos palengvinimui.

Stebėtis tenka ir "Tėvynės" logikos nesveikumu. Jeigu jau Bakanas turėjo užtektinai drąsos parodymui savo skilvio nesveikumo, tai jau "Tėvynei" reikėjo tai neišleist viešumon ir minioms parodyt tą vieno žmogaus desperatišką nesveikumą. Juk jai garbės nedaro toks "bešališkumas" kuomet SLA. narys savo brolius taip bjauroja, kartu pats pasisakydamas jog nežino už ką. Toks "Tėvynės" neva politikavimas, kurį visgi mes biskį suprantame, pastato ją žemiau kritikos. Ji vieton gydyt skilvius be takto ir be logikos žmonėms, dar labiau juos gadina. Labai blogai, ir bus dar blogiau, jei SLA. vadovaus žmones turinti sugedusius skilvius.

Ne Bakanas.

BRIDGEVILLE, PA.

Šis miestelis randasi netoli didmiesčio Pittsburgo. Čia yra angliakasyklos, keletas geležinių dirbtuvių; visi dirba silpnai. Yra dikčiai bedarbių.

Miestelis mažas bet švarus.

Lietuviai turi čia savo parapiją, klebonauja Kun. Jurgutis. Esant bedarbei, parapijai yra sunku verstis. Prie parapijos priguli apielinkės miesteliai Saginaw ir kiti. Yra ir SLA. kuopa, kontroliuojama ciciliko Bakano. Ši kuopa ir balsavo už cicilikus, gal tik pora balsų teko už tautininkus kandidatus.

Žmonės matyt yra geri Lietuviai, bet cicilikų suklaidinti. Cicilikų gal bus tik pora galvų.

Turi čia ir Šv. Antano draugiją, kurioje prigulinti nariai labai yra patenkinti; draugijoje esanti gera tvarka ir nariai turi gerą patarnavimą ir pašalpą. Joje yra ramu ir nebuna jokių politiškų tąsynių.

Kalnas.

SUSIVIENIJIMAS

LIETUVIŲ AMERIKOJE

Didžiausia Lietuvių Organizacija

307 W. 30 Street **New York, N. Y.**

S. L. A. 372 Kuopos randasi visose didesnėse Lietuvių Kolonijose.

Turtas: $1,404,038.14

S. L. A. turi keturis apsaugos skyrius: $150; $300; $600, ir $1,000. Ligoje pašalpos savaitėje moka: $6.00; $9.00; ir $12.00.

Jeigu jautiesi geru Lietuviu, jeigu tau apeina tavo šeimos likimas kuomet tu iš šio pasaulio pasišalinsi, jei rupi paties padėtis nelaimei ar ligai ištikus — prisirašyk prie S. L. A. Prie šios organizacijos priklauso visi prakilnus Lietuviai. Buk ir Tamsta tų prakilniųjų tarpe! Prirašyk ir savo mažamečius — berniukus ir mergaites prie Susivienijimo.

Informacijų kreipkitės į S. L. A. Centrą aukščiau paduotu antrašu arba į vietinių kuopų valdybas.

ĮSIGYKITE LIETUVIŠKĄ ENCIKLOPEDIJĄ

Sekantis tautos uždavinys po nepriklausomybės išlaikymo yra kulturos darbas. Vienas iš tų kulturos darbų yra enceklopedijos išleidimas. Enciklopedijos svarba yra labai didelė. Joks pasaulio genijus, giliausio proto mokslininkas neapims visų mokslo sričių. Antra, nerasi tokio žmogaus kad jo atmintyje viskas pasiliktų. Kiekvienam tenka susidurti su mokslo disciplinomis, nesuprantamais terminais, istorijos įvykiais, filosofinemis srovėmis, kurių pažinimui reiktų perskaityti keletą knygų ir kurgi rupimu klausimu taip greit tą knygą rasi. Nėra laiko nei galimybės ne savoj specializacijoj storuose tomuose knistis. Spirte spiria reikalas ieškoti tokių knygų kur trumpai suglausta forma susidovamęs rastų atsakymą į kiekvieną jam rupimą klausimą. O tokios knygos yra tik enciklopedijos.

Dabartiniu metu svarbiasias iLetuvių Tautos kulturos darbų yra leidmas Lietuviškos Enciklopedijos. Šiam milžiniškam darbui susispietė be jokio pasaulėžvalgos skirtumo Lietuvos mokslininkai. Vyriausią Liet. Enciklopedijos redakciją sudaro prof. V. Biržiška, prof. P. Dovydaitis, prof. B. Česnys, prof. V. Krevė-Mickevičius, prof. V. Lašas ir . Kvieska. Leidėjas "Spaudos Fondas".

L. Enciklopedijoje bendradarbiauja virš 200 mokslininkų: profesorių daktarų, teisininkų, inžinierių, kunigų, karininkų, agranomų, mokytojų, publicistų ir kitokių visuomenės veikėjų. Kiekvienas ras Liet. Enciklopedijoje sau rupimą klausimą: juristas ras teises dėsnių definicijas bei jų vystymąsi, medikas medicinos plataus lauko žinyną, istorikas įvairių istorijos įvykių santraukas; politikas politinių partijų siekius bei uždavinius; prekybininkas visas prekybos ir pramonės įstaigas, jų veikimo metodus bei sistemas; literatas pagrindines visuotines ir Lietuvos literaturos žinias. Publicistui ar visuomenės veikėjui rašant straipsnį ar ruošiant paskaitą kokiuo klausimu, pirmas medžiagos šaltinis bus Lietuviška Enciklopedija. Joje bus surašyta visi miestai, Lietuvos miesteliai, net kaimai, vienkiemiai, jų atsiradimo istorija bei gyventojų skaičius. Žodžiu, Liet. Enciklopedija kiekvienam susipratusiam Lietuviui bus naudinga ir reikalinga.

Bet toks milžiniškas tautos darbas reikalauja kiekvieno tautiečio paramos. Tenebuna nei vieno kuris nestotų į eiles Liet. Enciklopedijos prenumeratorių.

Jau išėjo trys sąsiuviniai Liet. Enciklopedijos. Kaina atskiro sąsiuvinio 80c., 12 sąsiuvinių $8. Duodame išmokėjimui. Norintieji užsiprenumeruoti siųskit money order šiuo adresu:

Joseph Kriščiunas,
917 W. 34 St. Chicago, Ill.

Taip pat siuloma ką tik išėjusį iš spaudos Anglų-Lietuvių kalbos žodyną, kuris bus pravartus tikslesniam šių kalbų išmokimui. Formatas parankus, 400 p. didumo, kaina $1. Apdaruose $1.50.

Juozas Kriščiunas,
Įgaliotinis Liet. Enciklopedijai platinti Amerikoje.

DAUG ŽUVO AMERIKOS LIETUVIŲ PINIGŲ

Didžiosios Amerikos Lietuvių įmonės. Bostono Amerikos Lietuvių prekybos bendrovė turėjo 500,000 dolerių Amerikos Lietuvių sudėto kapitalo ir tuoj, pasauliniam karui užsibaigus, jį perkėlė į Lietuvą. Čia ji iš to kapitalo sudarė tris Lietuviškas ekonomines organizacijas, butent:

1. Amerikos Lietuvių akcinę bendrovę,
2. Lietuvos tarptautinį banką,
3. Baltijos transporto akcinę bendrovę.

Visos trys yra nuveikusios didelį ekonominį darbą. **Lietuvos tarptautinis bankas** dabar geriausia laikosi. Jis kasmet moka dividendus ir skolų neturi.

Amerikos Lietuvių Prekybos bendrovė Kaune turi garažą, didelę dirbtuvę, Šiauliuose elektros gamyklą, durpynus, Panevežyje garažą. Stato ir remontuoja automobilius, autobusus, plačiai varo automobilių ir jų dalių prekybą. Apyvartos per metus daro apie 10 milijonų litų, bet visą pelną sudėda skolų nuošimčiai. Skolos padarytos prieš keletą metų, o dabar, jau trys metai, kaip bendrovės dalykai gerėja, bet dar dividendai nemokami, nes nėra iš ko.

Baltijos transporto bendrovė visą laiką buvo laikoma rimta firma, bet treti metai kaip jos dalykai metai iš metų ėjo blogyn.

Žlugimo priežastys. Pereitą rudenį, subankrutijus Vokietijoj jos Eitkunų skyriui, ir veikiant ekonominiam kriziui dalykai dar labiau pablogėjo. 585 jos akcijų turėjo Amerikiečiai, o kitas visas Greblingas ir jo giminės. Delto visuomet Greblingas budavo renkamas Bendrovės direktorium ir vedėju.

Bendrovės žlugimo nepakeldamas, jos direktorius Greblingas per Naujus Metus pasikorė.

Susirinkę akcininkai išsirinko direktoriumi vedėju Amerikietį P. Viraką. Jis patikrinęs bendrovės reikalus ir sudaręs balansus, sušaukė akcininkų susirinkimą ir pranešė kad bendrovės skolos yra tiek didelės kad ją tenka likviduoti, arba įdėti naujo kapitalo nuostoliams padengti mažiausia, bent 100,000 litų.

Neatsiradus norinčių įdėt naujo kapitalo, nutarta prašyt teismo pripažint bendrovę neišsimokančia skolininkams. Tat ir padaryta.

Teismas pripažino Baltijos transporto akcinę b-vę bankrutavusia.

Skolininkai dalį savo pinigų gaus, bet akcininkams neliks nieko. Amerikiečių įdėti šion bendrovėn pinigai žlugo amžinai. — Tsb.

J. ŽEMANTAUSKAS

Viešas Notaras

Užrašo "Dirvą", "Vienybę" ir kitus tautinius laikraščius.

130 CONGRESS AVE.
WATERBURY, CONN.

GERB. SPRAGILAS

GERB. SPRAGILAS APIE PICBURKO "KERMOŠIŲ"

Šilta, saulė,
Kelias dulka,
Traukia Spragils
Į Picburką,
Spragilaičius
Komanduoti,
Susivienimą
Vaduoti!

Iš visos Amerikos kampų ir galų, Birželio 19 dieną ir nakti traukė, užė, lėkė ir barškėjo traukiniai, automobiliai, busai ir trokai su delegatais į SLA. "jomarką". O tie kurie arti gyvena atėjo pėkšti.

Pleška forduku į "jomarką" ir gerb. Spragilas, Vyriausia galva Slaptos Spragilų Sąjungos Spragilaičių, ba be jo nebutų "jomarko" ir Slapti Spragilaičiai butų kaip paklydę.

Picburkas nuo vyriausios Slaptos Spragilų Sąjungos sostinės Klyvlando visai netoli, ir kai Picburke gerai darbai ėjo, Klyvlandiečiai pasilipę ant savo kaminų matydavo Picburko dirbtuvių kaminų dumus. Taigi, važiavo gerb. Spragilas su visu savo štabu.

Ir kai atvažiavo, rado Fort Pitt hotelyje, kurį paskyrė Slaptiems Spragilaičiams, jau pilną Spragilaičių ir Spragilyčių.

Kituose hoteliuose buvo sulindę Gegužiniai, kituose Bagočiniai, o žiuri Fort Pitt hotelyje sulindę Bačiuniniai. Vis mat kožni sau, savo politikas varyt ir tartis kožni sau kaip vienas galėtų nugalėt kitus du.

Kožni muštravoja ir kamanduoja savus kaip atlikt geriausia manebrus Piliečių Klubo salėj, kur atsibuna svarbiausias viešas "jomarkas" arba SLA. seimas.

Dar nepasibaigęs kermošius ir nėra žinios kas bus ir kas nebus, ale gerb. Spragilas pasakys ko jie čia atvažiavo.

Delegatai, vieni atvažiavo pagerbt senus "užsitarnavusius veteranus" ir paverkt kad reikia juos amžinai gerbt. Kiti atvažiavo pagerbt atsitarnavusius veteranus ir duot kitiems progą pasidarbuot, kad už kelių seimų juos galima butų "garbint" ir važiuot į seimą mest iš SLA.

Gegužis atvažiavo atsiimt savo "zoplotą" už šešiolikos metų prezidentavimą, o tas zoplotas negali buti kitokis kaip tik duoti jam prezidentauti išviso 18 metų. Kodel Gegužis mislina kad jam aštuonioliktos metų užteks aš nežinau, ale aš misliu kad jis paskui dar norės "zoploto" du metu kad galėtų švęst pilną dvidešimties metų prezidentavimo "bilijušą".

Bagočius atvažiavo gaut išrinkt prezidentu kad jis galėtų atsikeršyt visiems "svolačiams" ir "bradiagoms" kurie keliolika metų atgal aprinko jį prezidentu, ale jis savanoriai atsisakė, ba ne tokia pavarde turėjo popieras (ale kokias popieras aš nežinau).

Bačiunas atvažiavo tikėdamas gaut darbo per žiemą, ba jis mat yra ukininkas arba Lietuviškai sakant farmeris, tai kai ateina žiema jis neturi ką namie veikt ir važinėja po šiltus kraštus kur kregždės ir garniai gužinėja. O bunant prezidentu, tai kai ateina žiema galėtų važinėt po kuopos ir žiurėt ką jos veikė per vasarą ir ką veikia žiemos metu.

Tai yra trys "pašauktieji" į Susivienijimo Prezidentus, o kas bus išrinktas sužinosit kitą kartą.

Tarp "pašauktų" į visokius urėdus yra daug, ale bus mažai išrinktų, ba seimas tai tokia netikus vieta, kuri užbaigia visų norus dvejetui metų, o pasirenka tik po vieną ir viskas.

* * *

Ale dar pasakysiu kad čia atsibuvo jau vienas seimas — tai Sandaros seimas. Picburgas yra stipri tvirtovė ir geras maišas iš kurio Čikagos sandariečiai rieškučiomis semia sau dolarius. Užtai ir seimą padarė Pickurke, atidavimui garbės Picburkiečiams už jų dolarius. Picburgiečiai tokie geri žmonės kad jie saujomis pinigus barsto jei tik kas paprašo Sandaros vardu, ir visai jie nepamislina ar toj Sandaroj yra dar kiek nors sandarokiškumo ar ne.

Picburko sandariečiai tiki kad jiems tautininkai yra artimesni, ir patys budami gerais tautininkais remia Sandarą mislydami kad remia patriotišką darbą.

O dabartinė Sandara su visais savo člunkais ir šonkauliais yra cicilistiška ir džiaugiasi suradus kad cicilikai yra jiems artimesni negu Picburko sandariečiai.

Gal ir po šio Sandaros seimo protokolas nebus parodytas ir niekas nežinos koks tas seimas buvo, ale Picburgiečiai tai tikrai žinos kad nori juos padaryt artimesniais cicilikams negu tautininkams, ir turės išmokt taip tikėt ir kalbėt.

Už savo dolarius Picburgiečiai iš sandariečių nieko daugiau negavo kaip tik seimą, o seimas reiškia ištraukimą dar daugiau dolarių.

Ar jau išrašėt "Dirvą" saviškiams į Lietuvą? — už $3.00 metuose pralinksmins visą kaimą!

TUOJAU REIKALINGA VYRŲ, turi buti su gera reputacija, su mažu kapitalu prisidėti prie **KOOPERATIVĖS ASSOSIACIJOS** ką vadovauja **CARLISLE PARRY STERILIZER, INC.,** kuri rasis arti New York City; Budavotojai, Maliavotojai, Popieriuotojai, Ukių darbininkai, Darbininkai, ir tt., **NUOLATINIS DARBAS, GERAS ATLYGINIMAS ir GATAVI NAMAI** su mažu šmotu žemės; puikios progos geriems ir pastoviems žmonėms. — Kreipkitės arba rašykit laišku pridėdami 2c stampą atsakymui ir gausite visas informacijas iš (27)

Law Firm F. Dudley Kohler, 30 Irving Place
Desk No. L36 New York, N. Y.

"Liaudies Tribuna"
Savaitinis Laikraštis
Leidžia
Amerikos Lietuvių
Liaudies Sąjunga
"Liaudies Tribuna"
2437 W. 69th St.
CHICAGO, ILL.
Telef. Grovehill 2242

LIAUDIES TRIBUNA
The LITHUANIAN TRIBUNE

The Lithuanian Tribune
Weekly — Published by The
Lithuanian-American Peoples Association
K. J. SEMASHKA, Sec-y
3221 Beach St. Chicago
Telef. Albany 4918

No. 22 BIRŽELIO-JUNE 24, 1932 Vol. 4

LAIKAS AMERIKOS LIETUVIAMS IMTI DALYVUMĄ AMERIKOS POLITIKOJE

Amerikos Lietuviai ne kartą stato sau klausimą: "kodėl kitų tautų žmonės turi tam tikras privilegijas savo tautos naudai Amerikos gyvenime ir kodėl pas Lietuvius to nėra ir nesiekiama?" Kad kitos kulturingos tautos gyvenančios Amerikoje turi daug privilegijų apie kurias Lietuviai dar nepradėjo svajoti apie tai negali but dvieju nuomonių.

Sena patarlė sako: "Nieko neatsitinka be priežasties". Aišku, kad kas tik gyvenime atsitinka tai vis turi priežastį. Priežastis tankiausia yra kokia nors jiega. O jiegą sudaro ne tik gamta, bet ji gema ir žmonėse. Vienas iš geriausių pavyzdžių gal bus pati Lietuvių tauta: Pavyzdžiui visi Lietuviai gerai žino kad Lietuvių tauta buvo persekiojama per daugelį šimtmečių ir gana žiauriai. Jie buvo vaišinami visokio ištautėjimo penu, jie buvo kankinami už savo tautinius idealus. Galų-gale po ilgų vargų, po daug nepasisekimų, štai vieną gražią dieną mes vėl išgirstame Nepriklausomą Lietuvą. Ar tai ne stebuklas? Kas apie tai svajojo, kam galėjo ateiti mintis kad Lietuva bus Nepriklausoma šalis?

Tas visas atsitiko lyg koks sapnas svajonė, bet tikrenybėj tai buvo jiega kuri sujungė Lietuvių tautą į bendrumą, į tautos meilę, ir ta tauta, budama pasaulio karo laukas, sunaikinta lyg kokis ukininko laukas subruzdo ir paskelbė pasauliui Nepriklausoma Šalis. Tuo laiku Lietuvoje nebuvo diplomatų, nebuvo ministerių, nebuvo generolų, ir kasgi galėjo pamanyti kad Lietuvos juodsermėgiai išdrystų sudaryti Nepriklausomą Lietuvos respubliką? Ar tai stebuklas, ar tai naujenybė? Ne, tai Lietuvių liaudies jiegos produktas ir tų žmonių kurie tą liaudį švietė, kurie padėjo galvas už tautos likimą nuo carų, kaizerių aštrių kardų.

Taip mes šiadien jau turime Nepriklausomą Lietuvą, kuri yra labai jaunutė, kurios gyvenimas lyg tos pavasario gėlės blaškomos į visas puses. Nėra abejonės kad Lietuvoj yra daug ko taisytina, daug ko galima pagerinti. Gal but kad Lietuva lyg tas pirmas eroplano lakunas skrisdamas netoli debesų nežino iš kur vėjas užeis ir kokis likimas jo laukia, bet jis lekia ir tikisi laimingai gryžti ant žemės paviršiaus. Taip ir Lietuvoje yra daug trukumų, daug kas mums nepatinka ir daug kas taisytina. Tačiaus duokime progą tai Lietuvai nors atsikvėpti! Gal tenai valdžia negera, gal tenai politika prasta, bet kur tas visas kur gerai? Kur tų kliučių nesiranda? Atsakymas: visur! Taigi ar nebutų gražiau ir geriau leisti Lietuvai augti ir siekti to kas gražu ir naudinga Tautai?

Čia yra kas veikti.

Amerikos Lietuvių spauda šiadien beveik nieko daugiaus nežino kaip tik kritikuoti niekinti Lietuvos kiek vieną žingsnį. Tiesa, ne visa spauda tą daro. Ne visi vienaip smerkia Lietuvą arba jos valdovus neatsižvelgdami į tai ar Lietuvoje kas blogai ar gerai daroma. Bile tik ne ta klika tenai valdo kuriai čionai patinka tai viskas negerai. Gal bus neprošalį pažymėti kad didžiausi Lietuvos šmeižikai tai yra socialistų laikraščiai ir vienas social-tautininkų sąvaitraštis Chicagoj. Prie tų šmeižikų mes galime priskaityti sekančius laikraščius "Naujienos" Chicagoje, "Keleivis" Bostone, "Tėvynė" New Yorke, ir keletas kitų. Kas tuos laikraščius redaguoja? Ką tie žmonės davė Lietuviams kurie redaguoja virš minėtus laikraščius? Visiems yra žinoma kad jie yra ne kas kitas kaip Amerikos Lietuvių "burdingieriai", kuriems rupi tik vienas dalykas butent kaip sau dolarių gauti ir žmonės mulkinti kaip tik galima ir jeigu kitaip negalima tai nors "demokratija". Prie šitos nelemtos griovimo kompanijos prisidėjo kadaise buvęs A. L. T. Sandaros organas "Sandara". "Sandara" lyg kaimo mergelė seka paskui savo kavalierių ir šaukia kad ir ji "demokratijos" apaštalas.

Amerikos Lietuvių gyvenime per pastarus dešimtį metų nepadaryta beveik jokio progreso. Draugijos jau griuva, jaunimo klausimas užmirštas ir ta vieta užpildoma internacionaliniais klausimais. Tuose Seimuose kurie buvo graži atmintis, šiandien jau desėtkai policistų "tvarką" daro. Ar ne puikųs, ne malonųs atsiminimai? Prie ko tas visas veda musų Amerikos Lietuvių gyvenimą? Kuo musų spauda rupinasi, ar Lietuvių reikalais ar internacionalų? Jeigu tie žmonės rupinasi tik kitų tautų likimu tai kodėl Lietuviams yra jie reikalingi tik šerti lyg kokius penimius? Ką Amerikos Lietuviai mano atsiekti su tais 'amžinais burdingieriais"? Ar pasaulio veislę pagerinti, ar patys žiopliais pasilikti?

Jeigu Amerikos Lietuviai nori ką gero atsiekti Amerikoj ir palikti garbinga tauta tarpe daugelio garbingų tautų čia gyvenančių tai jų pareiga palikti Lietuvai pačiai tvarkytis ir padėti jai kulturiniai. Atsiminkbrolau ir sesuo kad gyvendami Amerikoj mes nepadiktuosim Lietuvai kaip gyvent. Antgalo mes turime prisipažinti kad mes Amerikos Lietuviai nepažystam Lietuvos gyvenimo aplinkybių. Nesvarbu kokia valdžia tenai nebutų jeigu Amerikos Lietuviai ir ant toliau ves tokią kvailą politiką tai kažin ar butų pamato Lietuvai kreipti domės į mus ir ateityje.

Amerikos Liaudies Sąjunga yra vienintėlė organizacija Amerikos Lietuvių gyvenime kuri nustatė tinkamą programą Amerikos Lietuvių gyvenimui: Butent lai Lietuva pati tvarkosi, nes jos likimas priklauso nuo ten gyvenančių žmonių. O Amerikos Lietuviams yra pereiga rupintis kulturiniais darbais, dalyvaujant Amerikos politikoje ir duodant progą atsiekti ką geresnio priaugančiam musų jaunimui.

Todėl jeigu mes norime, kad musų jaunimas veiktų su mumis tai musų pareiga padėti jiems Lietuviams ir žiurėti, kad mes Amerikos Lietuviai turėtume daugiaus reikšmės Amerikos valdžioje jos vaire.

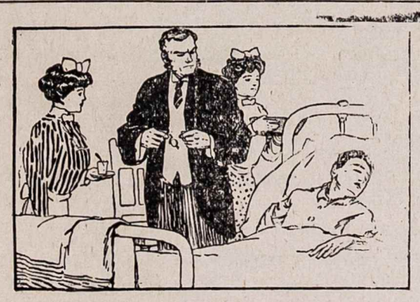

NAMŲ DAKTARAS

Naudinga knyga įvairių patarimų ir nurodymų sveikatos klausimuose, apie įvairias paprastas ir retesnes ligas. Aiškiai, suprantamai parašyta. Ją privalo turėti kiekviena šeima ir pavieniai žmonės. Aprašoma kaip apsisaugoti ligų ir tt.

174 puslapiai. Kaina $2.00.

"DIRVA" 6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio
arba
"MARGUTIS" 2437 W. 69 Street Chicago, Ill.

The Relations Between Lithuania and Germany

From the day the Memel Territory was detached from the rest of Germany by the Treaty of Versailles and placed under the sovereignity of Lithuania by the Memel Convention, the relation of Germany to Lithuania has been unfriendly and hostile. The German press in Germany and in Memel (Klaipėda) has intermittently blackeyed Lithuania in the eyes of the world. The German press not only uses the German language in the territory, but also Lithuanian. The "Lietuviska Cietunga" is a good example. It publishes nothing of serious or important activities occurring in Greater Lithuania, but propaganda and insignificant events concerning murders, prisons, and the like. Before I degress to another point, I wish to make known that the German press in Memel Territory obtains financial aid from organizations in Germany.

Certain representatives of the Diet and members of the Directorate in Memel have been receiving money from the Reich. Others have had economic connections with the Reichtag. Recently, one of these connections have come to light involving Otto Boettcher, the president of the Directorate.

This incident occurred on December 17 last year, when Otto Boettcher with two other members of the directorate made a secret trip to Berlin without the knowlege of the Lithuanian government. This group was not acting as an official body nor as a delegation, but as a private party, but it received travelling expenses somehow thru the Memel Territory Treasury. The group for these three days discussed and bargained with certain members of the Reichstag about Lithuanian hog exports to Germany. Baltriemjus, one of the group, was a specialist in hog exports.

On February, 1932 Merkys, then governor of Memel Territory, revoked Otto Boettcher's appointment as president of the Memel Directorate, because, without the knowlege or consent of the Lithuanian government, he secretly crossed the frontier and went to Berlin to conduct negotiations which, in the view of the central government were detrimental to Lithuaian interests.

Edward Simaitis assumed the office of the president of the Directorate on March 2. However, he failed to obtain the Diet's vote of confidence. So, on March 22 former Governor Merkys dissolved the Memel Diet in order to receive the Diet's confidence by fresh elections.

Immediately, upon Merkys' act of dissolution, Germany sent protests to Kaunas, London, Paris and Rome against the "illegal' constitution of the Edvard Simaitis directorate and the equally illegal dissolution of the Memel diet." Germany demanded that new elections must be carried out in full accordance with the Memel statutes and "must not be falsified thru any machinations of the directorate."

Ths League of Nations Council took up the protest of Germany and started investigations. Germany claimed that the Boettcher incident showed clearly that "the international city", Memel, had been deprived of it's autonomy, which had been granted to it by the Constitution of Lithuania. But, in opposition to the protest, to deny the Governor of the Territory the right of revoking the appointment of an official guilty of improper behaviour would be, in effect, to render foolish the provisions of the Memel Convention extended to the Lithuanian Republic sovreignity over the Territory.

It is permissable to infer from the statements so industriously disseminated by the German press that the German government in its present action is pursuing other objects than merely the defense of the provisions of the Memel Convention. The tactics adopted by the German government in the Boettcher incident seem hardly in spokesmen in the League of harmony with the ideals their Nations solicit for moral disarmament and solidarity among peoples.

A. H. B.

SMAGI "ekskursija". Birželio 12 d. "Liaudies Tribunos" ir "Margučio" štabai nuvyko pasiviešėti į pp. Dilių-Lašų ukę, Michigan City, Ind. Dalyvavo Chicagiečių buris: pp. Striupai, Šaltiniai, du ANTANAI (Stelmokas ir Venckus), Pustapėdis, p. Sakalauskienė su dukrele, B. F. Simons-Simokaitis, pp. Varkalai ir p. Vaidyla, "Sandaros" red. Pp. Diliai gyvena kartu su ošviais Lašais labai gražioj vietoj. Farma turi nepaprastą gražumą: puikius gėlynus, gražius namus su visais patogumais.

Šeimininkai gražiai vaišino svečius, o ypatingai abu Antanai buvo tikrai vaišinami, kadangi buvo jų varduvių diena. Du Antanai nuvažiavo ten nieko nežinodami, na ir rado dvi kedes apkaišytas gėlėmis, kuriose turėjo atsėdėti.

Šiedu Antanai yra žinomi radio dainininkai. Jie daug kartų dainavo "Dirvos"-"Liaudies Tribunos" radio programuose, ir dainuoja "Margučio" radio dienžodžio programuose.

Po gražių vaišių, dainų, prie kurių prisidėjo ponia Dilis ir kiti, svečiai vidurnaktį išvažiavo Chicagon.

Svečias.

Štai kur gaunama "Dirva" Chicagoje:

Liaudies Tribuna
2437 W 69 Street
"MARGUTIS"
2437 W 69th Street
Aušros Knygynas
3210 So Halsted st
News Stand
Kedzie and North ave
News Stand
18th St. & S Halsted st
News Stand
Milwaukee ave
& Demon street
News Stand
63rd St. & California av
News Stand
31st St & S. Halsted st
News Stand
Archer av. & Kedzie av
News Stand
40th St & Kedzie ave
News Stand
Archer ave. and
So Western ave
News Stand
47 St. & Ashland ave
K. J. Semaška
3210 Beach Avenu

ChicagosLietuvių žinios

SUSITVĖRĖ JAUNUOLIŲ SLA. KUOPA

Adv. A. A. Olis išrinktas delegatu į SLA. seimą

Birželio 6 d. Chicagoj, Marquette Parke, "Liaudies Tribunos" ir "Margučio" srityje, susisiorganizavo jaunų Lietuvių-Lietuvaičių SLA. kuopa. Kuopos organizavime pasidarbavo Adv. Antanas A. Olis ir žymiai prisidėjo komp. Antanas Vanagaitis. Ši nauja kuopa gavo iš Centro numerį 322. Jaunuolių kuopoje dabar priklauso veikliausi Lietuvių jaunuoliai Chicagoje ir manoma kad su laiku joje susituoks visa diduma musų jaunolių Chicagos srityje.

Susirinkime Birželio 6 d. 322 kuopa išrinko savo valdybon sekančius asmenis: Pirmininku Jonas J. Balanda, Chicagos Universiteto studentas; vicepirmininkas Antanas Stelmokas, Crane College studentas; finansų raštininkė Aldona Balanda, smuikininkė ir narė Chicagos Lietuvių orkestro; užrašų raštininkė Stella Markus, dainininkė; iždininku Antanas Venckus, studentas ir žinomas dainininkas; daktaru kvotėju Dr. Neris-Naryjauskas, "Margučio" sveikatos skyriaus vedėjas; maršalka P. Lakas, jaunas artistas, kuris turi savo studiją Bridgeporte.

Žodžiu sakant, šios naujos kuopos valdyba susideda iš jaunų Lietuvių-Lietuvaičių, gimusių ir augusių Chicagoje. Naujai įsikurus kuopa išrinko savo delegatą į SLA. 37-tą seimą, vienbalsiai, Adv. A. A. Olį, kuris yra SLA. Finansų Komisijos pirmininkas. SLA. 322 kp. organizatoriai Adv. Olis ir Inž. B. F. Simons-Simokaitis pasilieka šios naujos kuopos nariais su tikslu padėti suorganizuoti jaunų Lietuvių didelę S.L.A. kuopą ateičiai.

Lietuvaitė.

ŽUVININKAI. Chicagiečiai mėgsta žuvauti. Birželio 11 d. po vadovyste žinomo to sporto vadovo p. Viniavičiaus, visas buris: Dr. Neris-Naryjauskas, Vizbaras, Grybas, Palakas, Valašimas buvo nuvykę žuvauti nakties laiku į Fox upę. Jie pagavo daug žuvų, o p. Viniavičius pagavo tokią didelę žuvį kad ji vos nepaskandino jų laivelį. Dr. Neris-Naryjauskas sako kad tai buvo "milžiniška žuvis". Reporteriui teko girdėti kad viršminėti žuvininkai prigaudė apie 500 svarų žuvies.

MOKSLO BAIGIMO POKILIS. Birželio 13 d. Chicagos srityje daug Lietuvių ir Lietuvaičių baigė aukštesnes mokyklas bei universitetus. Tarp jų buvo ir p-lė Balickaitė baigė savo mokslą Illinois Universitete.

JONAS J. BALANDA, 'Liaudies Tribunos' Anglų skyriaus redaktorius, jau 21 metų amžiaus. Birželio 6 d. jam suėjo 21 metai. Visi Chicagos Lietuviai, tarp kurių jis yra plačiai žinomas, dabar jau žiuri į jį kaipo į suaugusį vyrą. Jonas J. Balanda yra labai rimtas, prakilnus vaikinas, lanko Chicagos Universitetą. Jo sesutė Aldona surengė gražų balių Birželio 12 d. Balandų namuose, jo 21 metų sukaktuvėms paminėti.

X.

WEST SIDE

Westsaidėj, t. y. apie 22-rą tarp Ashland ir Western gatvių, gyvena Lietuvių gana skaitlingai. Šioje srityje yra geras buris ir Lietuvių biznierių, profesionalų. Nepersenai reporteriui teko apsilankyti pas porą biznierių, butent Justiną Mackevičių, Mortgage Banker, 2342 So. Leavitt st., ir p. Balicką, siuvėją, 2156 W. 23rd St.

Justinas Mackevičia yra vienas iš senai čia gyvuojančių biznierių ir yra žinomas kaipo sumanus morgečių bankierius. Jis yra sporto mėgėjas ir užsiima golfu, laimėdamas čampionatus.

S. Balickas jau nuo senų laikų čia gyvuoja kaipo patyręs siuvėjas vyriškų ir moteriškų rubų. Poni Balickienė visiems Chicagiečiams gerai žinoma veikėja, kuri jau per daugelį metų darbuojasi Lietuvių tautiškuose reikaluose.

Lietuviams patartina biznį daryti pas Lietuvius.

"Liaudies Tribunos" obalsis: "Lietuvis pas Lietuvį".

B.

K. NURKAT (Nurkaitis)

Marquette Parkas negali apsieiti ir be papuošalų bei akinių ir kitų graždaikčių. Taigi turim ir toj šakoj biznierių, p. Karolį Nurkaitį. Jo auksinių daiktų krautuvė randasi 2437 W. 69 St.

Karolis Nurkaitis yra patyręs laikrodininkas ir akinių specialistas. Dar Lietuvoj budamas per kelis metus darbavosi toje linkmėje, vėliau Vokietijoje dirbo kaipo laikrodininkas specialistas. Todel nėra abejonės kad jo patarnavimas kaipo patyrusio laikrodininko yra visapusiai geras.

Rep.

Laikrodžiai ir Akiniai

Užtikrinti Elgin laikrodėliai 17 akmenų už pusę kainos. Pradedant nuo $5.00 ir aukščiau. Persiunčiu ir į kitus miestus. Taipgi taisome laikrodžius žemomis kainomis. Akiniai pritaikomi kuotikriausia.

Karl Nurkat (Nurkaitis)
2437 W. 69 St. Chicago, Ill.

A. A. OLIS ir R. A. VASALLE
ADVOKATAI
100 North La Salle Street
Room 2211
Telefonas: RANDOLPH 0332
Valandos: nuo 9 ryto iki 5 vak.
3241 South Halsted Street
Telefonas VICTORY 0562
Valandos nuo 7 iki 9 vakare.
OLIS — Antrad., Ketvirtad. ir Šeštad. vakarais.
VASALLE: Pirmad., Trečiad. ir penktad. vakarais.

"MARGUTIS"
Muzikos, Dainų ir Juokų žurnalas. Išeina du kartu į mėnesį su karikaturomis, gaidomis ir kitokiais raštais. Kiekvieną mėnesį rasite Pustapėdišką Kalendorių su oro spėjimais ir Lietuvių gyvenimo nuotikiais.
"Margutis" pusei metų kainuoja $1.00. Metams — $2.00. Į Lietuvą metams $3.00. Adresas:
"MARGUTIS"
2437 West 69th Street Ill.
Redaktorius-Leidėjas: Komp. A. V

Dienos Klausimais

KAIP SU LIET. ATSTATYMO BENDROVE?

Lietuvos Atstatymo Bendrovės šėrininkai buvo nudžiugę kai po pereito bendrovės suvažiavimo pranešta jog nutarta b-vę likviduoti ir raginta šėrininkai prisiųsti likvidavimo komisijai savo antrašus. Daugybė šėrininkų atsiliepė tikėdami kad bus galima gauti nors dalelė įdėtų į bendrovę pinigų. Bet dabar viskas nutilo.

Kas dabar daroma ir ar daroma nėra žinios, tik čia paminėsime kas buvo daroma tuo laiku kai buvo atsišaukta prisiųsti šėrininkų antrašus.

L. A. B-vės suvažiavimas išrinko komisijon tris: J. J. Bačiuną, Dr. V. Venciū ir J. Ambraziejų vykdyti bendrovės likvidavimo darbą. Apie tai patyrę, nekurie laikraščiai tokį sumanymą užgyrė ir tuoj paskelbė visuomenei. Užgyrė ir "Dirva", nes šiais bedarbės laikais gauti nors kelis dolarius savo pinigų iš bendrovės bedarbiui butų didelė parama.

"Dirva" pasistengė plačiau skelbti šėrininkams ir ragino siųsti savo antrašus komisijai.

Komisijos narys, p. Bačiunas, tuo tarpu dėjo pastangas su kitais komisijos nariais susitarti darbo suvienodinimui ir varymui jo prie užbaigimo. Bet pasirodė kad kiti du komisijos nariai, nors apsiėmė dirbti, staiga ėmė ir "atšalo" nuo darbo.

"Dirvos" redaktorius tuo tarpu gavo nuo dabartinio bendrovės reikalų vedėjo p. A. B. Strimaičio straipsnį protestuojantį prieš p. Bačiuno "sauvališką elgimąsi", kam renka šėrininkų antrašus, nors bendrovės suvažiavime tas buvo nutarta daryti ir apie tai žinojo ir žino visi direktoriai ir p. Strimaitis. Toliau, p. Strimaitis pripažino kad bendrovės turto tikrai dar esama apie $100,000.

Gal bendrovės direktorių interesai vertė juos tramdyti likvidavimo darbą, o gal tai buvo dalis politikos užkirsti kelią p. Bačiunui dirbti, kad "nepragarsėtų", nes tai buvo prieš S.L.A. rinkimus, o p. Bačiunas buvo vienas iš kandidatų.

"Dirvos" redaktorius susirašė su vienu iš likvidavimo komisijos narių paklausdamas ką jis ir trečiasis narys daro. Gavo atsakymą kad visai nenori nieko daryt ir sako kad apsiėmė visai nenorėdamas.

Kadangi kiti du komisijos nariai gyvena Brooklyne, gal juos bendrovės direktoriai paįtekmėjo, savo interesams, arba SLA. politikos delei. Taip tai darbas sustojo.

"Dirvos" redaktorius tada prašė p. Strimaičiui ir p. Ambraziejui pastabas kad trukdytojai gali susilaukti šėrininkų pasmerkimo, nes visi šėrininkai nori kad butų išdalintas bendrovės turtas. Atsakymus gavo gana šiurkščius, atsiduodančius smerkimu tų kurie užsimanė bendrovę likviduoti....

Dabar SLA. politika pasibaigė. Kurie norėjo "sulaikyti" p. Bačiuno pragarsėjimą, dabar gali buti ramūs. Dabar tiktai reikia žinoti ką mano daryti bendrovės direktoriai: ar jie ir toliau kliudys likvidavimo komisijai, savo interesus saugodami, ar stengsis daryti tai ką pereitas suvažiavimas nutarė: likviduoti Lietuvos Atstatymo Bendrovę.

Šėrininkai iki šiol buvo pakrikę, nes manė kad viskas žlugę. Bet kada patys direktoriai pripažysta jog dar yra turto ir kada suvažiavimas surado kad bendrovės gyvavimas toliau nereikalingas, bendrovė turi buti likviduota ir turtas išdalintas šėrininkams, iki dar jis visai nesutirpo.

Mokyklas Baigusių Armija

Birželio mėnesį iš vidurinių mokyklų šioje šalyje išėjo 756,000 mokinių, vaikinų ir mergaičių ir 131,500 iš kolegijų ir universitetų. Nekurie jų tęs mokslą toliau, bet kiti visi eis ieškoti užsiėmimų. Bet kas jų laukia šiais bedarbės laikais? Tiesiog apgailėtina.

Ateivybė Sumažėjo

Ateivybė į Suv. Valstijas bėgyje pastarų dviejų metų sumažėjo 90 nuošimčių. Gegužės mėnesį įvažiavo imigrantų tik 2469, arba 28 nuoš. mažiau negu per Balandžio mėn. ir 88 nuoš. mažiau nuo Balandžio mėnesio 1930 metų.

Gegužės mėnesį deportuota 1633 svetimšaliai.

KOKS ŽEMĖS VARDAS

Gerb. "Dirvos" Redakcija: Prašau atsakyti į šį klausimą: Koksai yra vardas musų žemės ant kurios gyvename? Mes žinom kad visos žvaigždės turi vardus tai gal ir musų žemė turi paskirą vardą?

J. Pivoriunas.

* * *

Atsakymas: Nežinia kodel, bet svarbiausi mums dangaus kunai: žemė, mėnulis ir saulė liko "nekrikštyti". Taigi ne tik žemė, bet ir saulė ir mėnulis neturi paskiro, ypatingo vardo.

Saulė yra žvaigždė, bet mes esam taip arti jos (tik 92,000,000 mylių atstu) kad ji mums tarnauja kaipo "saulė" ir viskas. Kita vertus, visos žvaigždės (išskyrus planetas) taipgi vadinama saulėmis, bet joms yra duota ir paskiri vardai.

Žemė yra planeta, trečia išeilės tolyn nuo saulės.

Mėnulis yra žemės palydovas. Bet ir kitos planetos turi mėnulius, ir tie jų mėnuliai turi ypatingus savo vardus, bet musų mėnulis neturi.

Kitos planetos, paveizdan arčiausioji prie saulės, užvardinta Merkuras, ir tuo vardu visose civilizuotose kalbose vadinamas ir knygose rašomas. Antra planeta yra Venus, taipgi tuo vardu visiems žinoma. Žemę, trečią išeilės, visos kalbos kas sau vadina. Ketvirta planeta, Marsas, irgi visiems tuo vardu žinoma. Penkta — Jupiteris; šešta — Saturnas; septinta — Uranas; aštunta — Neptunas.

Sako dar esama ir daugiau planetų priklausančių musų saulei, bet jos dar tikrai nesurastos.

Paskui išeiname į žvaigždes. Tos padalintos į didumus: pirmo, antro, trečio, ketvirto didumo ir tt. Pirmo didumo žvaigždės visos turi savo paskirus vardus, nors astronomų kataloguose jos yra sužymėtos raidėmis (Graikų alfabeto): pav. Alfa Orionis, Beta Orionis, Gamma Orionis, ir tt.

Tas reiškia: Visos žvaigždės padalintos į grupes arba konsteliacijas. Kožna konsteliacija turi savo žvaigždes po raidėmis, pradedant nuo didžiausios, A, ir taip tolyn.

Bet nereikia nusiminti kad žemė, mėnulis ir saulė neturi sau paskirų gražių vardų. Tas dar kartą patvirtina kad ne gražiame varde yra svarba ir nauda. Lai žemė neturi vardo, bet mes labai džiaugiamės kad ant jos gyvenam ir nenorėtume niekur kitur keliauti. Nors saulė neturi vardo, ji tačiau yra visa musų gyvybė: be jos niekas neaugtų, ir jeigu ji užgestų visa žemė ir kitos planetos sušaltų.

Mėnulis, tiesa, nors mažiausią matomą svarbą turi, bet jis pasitarnauja kaipo antrarankis žibintuvas. Žiemą, kada saulė buna toli pietuose, mėnulis buna arti, aukštai, ir šviečia ilgomis naktimis (kada ateina jo eilė), o dabar, vasarą, kada saulė sugryžta iš pietų pas mus, mėnulis nukeliavo toli į pietus ir eina per dangų tuo keliu kur žiemą ėjo saulė, ir ten pašviečia, kur prasideda ištisos naktys per kelias savaites. Tiesa, jis ten niekam nereikalingas, nes ten žmonių nėra, bet gal kada nors gyvens.

Pagaliau, mėnulio šviesa dar labai reikalinga romansui jaunų porelių ir poetams.

Republikonai Užglostė Prohibiciją

Pereitą savaitę Chicagoj įvykus Republikonų partijos konvecija prohibicijos klausimą taip sakant užglostė ir paliko. Jų didžiausias noras buvo pasielgti taip kad "sausieji" ir "šlapieji" butų patenkinti ir balsuotų už Republikonų partiją. Bet išėjo taip kad "sausieji" nepasitenkino, nes nutarimas prohibicijos klausime toks koks padarytas jiems išrodo "peršlapias", o "šlapiems" "persausas", nes viso labo pasireikšta tik už "pavedimą" pačioms valstijoms išsispręsti prohibicijos reikalą, o tuo tarpu visa šalis reikalauja prohibicijos atšaukimo.

Konvencijoje buvo 1151 delegatai. Diduma jų norėjo prohibicijos atmetimo, bet Prezidentas Hoover, kuriam nominacija buvo užtikrinta, sėdėdamas prie telefono Washingtone privertė didumą balsuoti už administracijos užgirtą platformą.

Amerikos laikraščiai sako kad "balsuotojai negali pagerbti tokios partijos kuri bando augauti ir šlapius ir sausus savo dviveidišku pasireiškimu".

Demokratų partijai liko proga pasireikšti viešai tame klausime — ir laimėti.

BLAIVĖK!

Kas tiek skurdo pagamina,
Kas ištuština namus
Jei ne ta bjauri degtinė,
Jei ne tas šlykštus alus....

Kas nemyli alkoholio,
Kas jo vengia kaip angies,
Tam bus skaisčios buities dienos,
Tam saulutė laimės švies.

Myk. Zablackas.

MIEGOK

Miegok pakol dar nekankina
Tavęs nelaimės ir vargai,
Pakol gyvenimą dabina
Sapnai, svajonės taip margai.
Miegok pakol dar neteisybių
Tu šio pasaulio nejauti,
Pakol likimas piln's grožybių,
Takai žiedeliais nuberti.
Miegok kol meilė paslaptinga
Dar nekerojas širdyje,
Kol šypsos saulė glamoninga,
Ir brolių verksmo negirdi.
Miegok. Prabėgs greit tos dienelės
Ir pasijusi ant bangų,
Ak mėtys tavąjį laivelį,
Blaškomą gyvenimo audrų.
Ir daug, daug reiks tau kovoti
Kad nepaskęst vargų bangoj,
Dabar dar gali miegoti
Ir rinkti jiegas del kovos.

—Vėjelis.

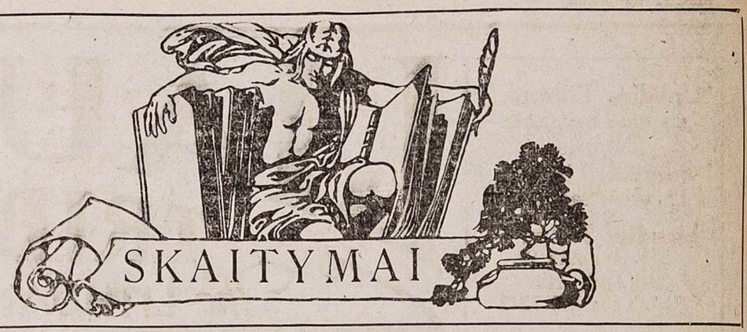

LIETUVOS BOTANIKOS SODAS

Aukštojoj Fredoj, už trijų kilometrų nuo Kauno, yra įsteigtas vienintėlis Lietuvoje botanikos sodas. Tai graži ir gražiais vaizdais viliojanti vieta žalumynų ir gėlių mėgėjus. Ypač smagu ten vasarą, kuomet žydi daugiausia augalų, kada atėjęs iš dulkėse skęstančio miesto patenki į puikią augmenijos karaliją. Čia, šešiolikos hektarų plotas, yra paverstas gražiu parku. Pievospievelės, tarp jų išvedžioti takai, kurie pakraščiais įvairausiais augalais apsodinti. Jie traukia akį įvairumu, spalvų ir rušių margumu. Pievelėse auga medžiai, krumai. Prudai prižėlę nendrių, o viename jų plaukioja baltos gulbės dar daugiau paįvairindamos ir šiaip įvairius sodo vaizdus. Nuo ankstaus pavasario iki vėlaus rudens, sode žydi, auga, klesti augmenija. Sodą atlankius kiekvienas gali susidaryti apie Lietuvos ir kitų kraštų augalus vaizdą, jais pasigrožėti, arba gal ir savo žemės gabalėlyje įkurdinti čia matytų gražių augalų. Ir žiemą sode šiltnamiuos auga ir žydi augalai, tik jau daugiausia ne musų šaltoko klimato gyventojai.

Augmenijos rušys. Skirstant botanikos sodo augmeniją skyriai, ji šiaip atrodo: medelynai, vaistiniai augalai, vienmečiai augalai (gėlynai), daugmečiai augalai, vaismedžiai, dekoratyviniai augalai, sistematikos skyrius ir rozariumas. Iš vijoklių rožių rozariume įtaisyta alėja. Viso šiuose skyriuose yra apie 6000 augalų rušių. Be minėtų augalų šiltnamiuose esama dar keturių skyrių. Tai daugiausia tolimų kraštų augalai. Galima pamatyt ten lotosų, ryžių, cukrinių nendrių, gražiųjų orchidėjų, vabzdžiaėdžių ir kitokių įdomių augalų. Turtingiausias čia skyrius kaktusų, kurių yra daug ir įvairiausių rušių. Šiltnamiuose yra 2,218 augalų rušių.

Manoma steigti šiltnamiuose palmių skyrius. Sodas jau turi palmių (net iki 10 metrų aukščio), tačiau esamose patalpose joms truksta vietos.

Sodu žmonės domisi ir gausiai jį lanko pavieniui ir ekskursijomis. Per 1931 m. jį aplankė 7,130 asmenų ir 73 ekskursijos.

Sodo uždavinys. Botanikos sodas supažindina žmones su augmenija, o studentams duoda botanikos mokytis iš gyvų pavyzdžių. Be to sode daromi įvairūs moksliški darbai, kaip: mėginamos vaismedžių atmainos, auginiami dekoratyviniai ir vaistiniai augalai, kad paskiau praplatintų jų auginimą Lietuvoje. Ypač svarbi sodo skleidžiamoji vaistinių augalų auginimo, rinkimo ir paruošimo, vaistinėms, ideja. Vaistinių augalų Lietuva kasmet perka iš kitų karštų už didelius pinigus, tuo tarpu musų krašte dauguma jų gerai tarpsta.

Botanikos sodas daro bandymus, kaip apsaugoti kulturinius augalus nuo įvairių kenkėjų ir ligų.

Sėklų mainai. Plačiai veda sodas sėklų mainus su įvairių kraštų bonikos sodais ir šiaip asmenimis kitų kraštų ir savo krašto. Taip įsigyjama mainais už savo krašto sėklas daug kitų kraštų augalų sėklų, kurios paskiau čia auginamos. Taip 1931 metais išsiųsta per 13,000 sėklų pakelių užsienin.

Botanikos muziejus. Prie botanikos sodo yra botanikos muziejus, institutas su knygynu, fitopatologijos laboratorija ir herbariumas. Herbariume renkama Lietuvos ir kitų kraštų augalai; vien Lietuvos augalų yra surinkta 8,050 egzemplioriū.

Šiaip atrodo šiuo metu V. D. Universiteto Gamtos-Matematikos fakulteto žinioje esąs botanikos sodas. Ši kulturinė įstaiga aria plačią vagą Lietuvos augmenijos pažinimo srityje. Jei atsiminsim kad sodas tėra įkurtas 1932 metais ir palyginsim jo nuveiktą darbą, tik tada galėsim geriau jį įvardinti.

Botanikos sodo istorija. Turtų iš buvusių Lietuvoje pirmųjų botanikos sodų, kaip ir kitos universiteto įstaigos, sodas nepaveldėjo. Esamieji augalai pirkti, dovanoti visuomenės ar užsienio botanikos sodų, ar išsiauginti iš sėklų.

Verta pažymėti, kad tai yra iš eilės trečias botanikos sodas Lietuvoje. Vienas buvo įkurtas Gardine 1778 m.) žymaus Francuzų mokslininko Gilberto, pirmo pradėjusio tyrinėti Lietuvos augmeniją ir palikusio apie ją raštų. Antras buvo įsteigtas Vilniuje prie universiteto to paties mokslininko. Vėliau šio sodo vedėju buvo žymus musų augmenijos tyrinėtojas Jundila. Šį botanikos sodą 1832 metais Rusai visai išnaikino. Ir taip apie buvusius botanikos sodus teliko tik atminimo žinios.

Tačiau jų kurėjui ir pirmiesiems Lietuvos botanikams, Gilbertui, Jundilai ir Pabrėžai atminti prie dabartinio botanikos sodo esančios gatvės pavadintos jų vardais. — Tsb.

APIE GUDUS

Gudai, arba Baltarusiai, gyvena rytinėse Lietuvos dalyse. Daugiausia jie sudaro valstiečių luomą. Jų kalba labai panaši į Rusų kalbą, taip kad niekad negirdėjęs Gudų kalbos lengvai gali suprasti pirmą kartą išgirdęs šią kalbą Rusas arba Rusiškai mokąs žmogus.

Žymi dalis Gudų, kurie šiandien Lietuvoje gyvena, irgi yra Lietuvių kilimo. Šie Gudai skiriasi nuo tikrų Gudų daugiausia katalikų tikėjimu. Bet išpažindami katalikų tikėjimą, tie Gudai ne taip dar senai buvo patekę Lenkų įtakon, ir Lenkams tokiu budu pasisekė daugelį Gudų katalikų paversti Lenkų žmonėmis.

DU BROLIAI

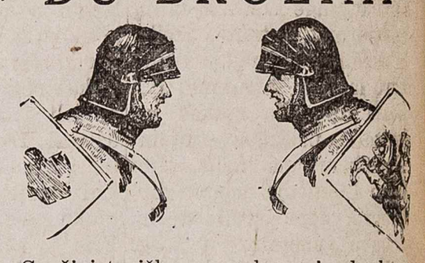

Graži istoriška apysaka apie du brolių, kurie kudikystėje perskirti užaugo vienas kito nepažinodami, paskui kariaudami pasižino, bet vienas jau buvo krikščionis ir savo žmones žudė. Knygelė yra 40 psl., parašė K. S. Karpavičius. Apysaka žingeidi ir jausminga. Su prisiuntimu 18c. (Siuskit 2c pašto ženkleliais, bet kitų šalių pašto ženkleliai nepriimami.)

Reikalaukit "Dirvoje"

LIETUVOS ŽEMLAPIAI

30c

Su persiuntimu į kitus miestus — 30c.
Kaina: vietiniams po 25c.

Reikalaukit "Dirvoje"

Lengvas Budas Išmokti Angliškai

Šioje parankaus didumo knygelėje surinkta reikalingiausi žodžiai ir sakiniai greitam prasimokinimui Angliškos kalbos. Viskas išdėstyta taip lengvai ir aiškiai kad kiekvienas tą knygelę pastudijavęs tuoj gali pradėti suprasti Angliską kalbą ir pats kalbėti. Telpa pasikalbėjimai darbo ieškant, važiuojant kur, nuėjus krautuvėn, pas daktarą, pas barzdaskutį, ir tt. Viskas sykiu išaiškinama ir Lietuviškai. 95 psl. ..35c.

Reikalaukit "Dirvoje"

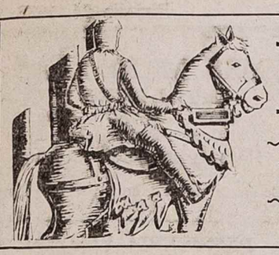

Klajunas

ISTORIŠKA APYSAKA

Parašė K. S. Karpius

(Tąsa iš pereito numerio)

Daug dienų blaškėsi juroje iki pasiekė Beirutą, kadangi vėjai buvo nepalankūs. Paregėjus kraštą atsigavo keleivių širdys, nes per keletą dienų tik vanduo ir dangus tebuvo matyti. Merkiui tai buvo pirmutinė kelionė tokiu vandeniu ir pirmas patyrimas, kuris buvo ir nemalonus. Išlipus Beirute, Syrijos pajurio mieste, pirmą kartą Merkys pamatė tikrą Rytų pasaulį. Nors ten buvo ir krikščionių, bet jų gyvenimas tame mieste buvo nežymus, viskas buvo Magometoniška. Iki šiolei tik Irminas ir jo keli Magometonai tarnai klupčiodavo penkis kartus į dieną, pietų linkui lankstydamiesi, atidavimui garbės Pranašui Magometui; Beirute pamatė minias žmonių tą darant. Moterys ten vaikščiojo veidus pusiau pridengusios, kurių tik akys žėrėjo iš tamsių kaktų. Tarp jų Merkys norėjo rasti pasislėpusią Nerytę — taip jam buvo ilgu ir taip jis jos troško. Vyrai dėvėjo palaidas drobules ir ant galvų apsuktus skarulius-turbanus. Matėsi vikrus Arabai savo smarkiais mažais arkliukais jodinėją; matėsi pulkai kupranugarių nešančių keliauninkus ir prekes.

Irminas skubino namon į Bagdadą, taigi Beirute samdė kupranugarius ir keliavo tolyn į rytus. Perjoję Syrijos kalnus atsidurė Syrijos tyruose, kur tik smėlis po kojų ir giedras dangus virš galvos matėsi. Kelionę atlikinėjo naktimis, o dienomis ilsėjosi, palapines ištiesę, kadangi buvo perkaršta. Saulė, šviesdama į baltą smėlį, akino visus, ir jos karštis buvo nepakeliamas. Tokiu keliu jie pasiekė Damaską, iš kur netrukus išsileido paskutinėn kelio dalin — į Bagdadą.

Merkiui, užaugusiam ant arklio, papratusiam smarkiai jodinėti, jojimas kupranugariu išrodė keista ir juokinga, ir jautėsi jojąs kaip ant karvės....

* * *

Bagdadas buvo tai garsus Arabiškų Pasakų "Tukstantis ir Viena Naktis" miestas. Bet ne tik pasakomis jis garsėjo, o ir mokslingumu dar tais laikais kada Vakarų Europoj viešpatavo tamsybė ir barbarizmas. Bagdadas buvo Magometonų tikybos centras ir buvo žinomas savo mokslo įstaigomis. Tenai gyveno Magometonų tikybos galvos, Didieji Kalifai. Miestas buvo gyvas kulturos ir prekybos židinys, išpuoštas gražiomis Magometoniškomis mečetėmis-maldnamiais, minaretomis ir sodnais, o turtuolių rumuose žėrėjo turtingumas ir puošnumas. Stovys Tigro upės pakraštyje, iš trijų pusių miestas buvo apsuptas aukšta stipria siena. Jame gyveno Arabai, Turkai, Žydai, Persai, Armenai, Indai, Syrai ir Kurdai. Persijos ir Tolimų Rytų prekyba ėjo per Bagdadą, todel jame buvo tiek gyvumo ir įvairumo kokio tais laikais nesirado jokiame kitame mieste.

Šimtas metų pirm to Bagdadą buvo užpuolę ir išnaikinę Totoriai, kurie paskui persidangino ir apsibuvo Rusijos stepuose. Bagdadas vėl atgijo, atsistatė, praturtėjo, ir Totorių buvimo žymės buvo išnykę, tik Totoriai lyg bausmei už palietimą Bagdado paskiau priėmė Magometo mokslą sau už tikybą.

Ne tik vienas Merkys buvo pirmą kartą Bagdade. Buvo ir daugiau vyrų Irmino abaze, kurie buvo surinkti jo kelionėse Rusijoje ir kitur, ir jam tarnavo labai maišytų žmonių, kai vieni jį pamesdavo jis imdavo kitus. Vieni jų buvo dori vyrai, kiti niekšai, bet neturėdami kur pasidėti ir bijodami viso burio, kurį Irminas tvirtai valdė, negalėjo nieko pikto savo pirkliui daryti, nors kartais ir užeidavo kuriam mintis iš jo pasinaudoti. Pirklio gynimas užpuolus plėšikams reiškė gynimąsi ir savęs, todel visi išvien laikėsi.

Kuomet Irminas apsibuvo savo namuose, turtingame dvare, jo kelionių sargai buvo laisvi ir laisvai švaistėti po Bagdadą. Merkį kerėte kerėjo visomis pusėmis neregėtos naujenybės, puošnumas namų, įvairumas žmonių ir jų papročių; didelio įdomumo turėjo didžiausios prekyvietės. Matė jis pirklius iš Indijos, Chinijos, Persijos. Matė pirkėjus iš Europos: Frankus, Graikus, Italus, kurie per Beirutą gabenosi laivais visokias rytų brangenybes į vakarus, kaip Irminas į šiaurę.

Vienur buvo turgai šilko, kitur prieskonių ir kvepalų, kitur rubų, kitur kaurų, kitur gyvulių: ožkų, arklių, avių, paukščių; kitur moterų, kitur vergų. Moterų-mergų turgavietė buvo visų ypatingiausia, nes tokio dalyko Merkys iki tol nebuvo patyręs. Puošniame rume, kurs buvo beveik be sienų, o stogas tik ant stulpų buvo užtiestas, viename gale ant paaukštintos vietos, buvo išstatytos įvairių spalvų mergos: šviesios, tamsios, aukštos, laibos, storos, plonos, visai nuogos; vienos verkiančios, kadangi daugiausia buvo nelaisvės; kitos pasitenkinusios kad pasibaigs jų vargas patekus kokiam turtuoliui už žmoną. Aplink jas suko turtingi Rytų vyrai ir rinkosi, už gražias įsiulydami net labai aukštas kainas. Buvo ir juodų mergų, kurias sau pirkosi Afrikos murinai, Bagdade gyveną.

Keistas buvo Bagdadas, keisti Magometonų papročiai ir tikyba. Šią tikybą įsteigė vienas Arabas bernas, šeši šimtai metų pirm Merkio bastymųsi Rytuose. Tam bernui proga pasitaikė tapti įsteigėju vienos iš didžiausių tikybų kada jis vedė turtingą seną našlę už žmoną, su kurios turtais ir laisva savo padėtimi atėjo jam progos įvykdyti savo svajones. Kada įsigalėjo, Magometas savo tikybą platino kaip ir visi fanatikai savo idejas vykina — ugnia ir kardu. Kariauninkų jis gavo desėtkais tukstančių, išgalvodamas jiems didelius-skambius obalsius ir padarydamas gausius prižadus: visiems savo pasekėjams Magometas užtikrino didžiausias linksmybes danguose, su desėtkais gražiausių mergų už suguloves, todel tie kurie ant žemės buvo nelaimingi turtu ir žmonomis, kurie negalėjo nei vienos išmaitinti, stojo prie Magometo ir kariavo visu žiaurumu atversdinėdami kitus, nes žuti kovojant už Magometo mokslą reiškė greičiau pasiekti tas laimes kurias Magometas jiems užtikrino. Taip smarkiai Magometo tikyba plėtėsi kad po šimto metų po jos įsteigėjo mirties Magometonų imperija buvo prasiplėtus nuo Indijos per Afriką į Ispaniją ir Franciziją. "Nėra kito Dievo kaip Dievas, o Magometas yra Dievos atstovas ant žemės", buvo jų obalsis.

Visą laiką Bagdade gyvendamas, Merkys ilgėjosi gražios savo gimtinės šalies, kuri buvo daug skirtingesnė nuo šio smėlynų pasaulio: gražios žalios girios kuriomis Lietuva žymėjosi, toli buvo nesulyginama su šia karštos saulės kepinama šalimi, kur vietoj jam paprastų miškų tik retkarčiais matėsi palmų ištysę medeliai, kur dienos laiku atvirame ore nesimatė jokios gyvos dvasios. Jo ilgėjimaisi Lietuvos buvo surišti su pasiilgimais Nerytės, ir jo mintys lakstė toli-toli Trakų srityje. Tik kiek viską lengvino ypatingi vaizdai, žmonės, jų apsiėjimai. Penkis kartus per dieną — kaip jis tikrai suskaitė — Magometonai buvo šaukiami iš minaretų rinktis į maldnamius pagarbint savo Pranašą. Ten visi klaupė ir lenkėsi pietų pusėn, linkui Mekkos, kur buvo kapas jų Pranašo ir šventas Magometonų miestas.

(Bus daugiau)

SAPNINYKAS

Didelė knyga, su šimtais paveikslų, išguldanti visokiausius sapnus. Tinka turėti visuose namuose. **Kaina 75c.**

REIKALAUKIT "DIRVOJE"

PER TVORĄ PASIDAIRIUS

BURBULAI

—Man rodosi, kad atsiradimas "gyvo žodžio" laikraščio reiškia dar didesnę bedarbę, ba kaip toki laikraščiai pasudaugins tai popieriniai laikraščiai turės subankrutyti, o tada žiurėkit kiek visokių lainotaipistų, zecerių, redaktorių, subredaktorių ir kitokių profesorių liksis be darbo.

—"Literary Digest" pravesti "šiaudiniai balsavimai" tai labai reikšmingas dalykas prohibicijos klausime; jie reiškia tiek kiek mano ausies krutinimas.

—Lietuvai geriausia išeis pagąsdinimas Vokietijos tai neparduot jai kiaulių. Kaip tie fricai pasiilgs lašinių ir šmultės, tada jie atsimins kad špek reiškia daugiau negu ju kiauliška politika Klaipėdos krašte

—Demokratai ir republikonai dar vis negali įsitikinti, katrie iš jų yra šlapesni ir kurie sausesni, nes kaip sueina į sklepą tai visi vienodai sušlampa, o kaip iš sklepo išlipa, tai vieni ir kiti lygiai išdžiusta. Ir visada taip bus.

—Žuvų užtarytojai baudžia jų neprietelius, jei tie gaudo mažytes žuvytes. Bet visgi reiktų kiek pabaust ir tas mažytes, už ne atsargumą, kad jos ant meškerių nesikabinėtų, neturėdamos laisnio.

—Kitą metą Čikagoj bus saulės paroda. Viso pasaulio kišenių globėjai jau rengia ekskursiją kelionei į "stebuklingą Čikagą", o kriaučiai galvoja naują madą kad naujiem siutam pridėjus kuodaugiausia kišenių. Ot ir "biznis."

—Ispanijoj seniau degina ant laužo bedievius, o dabar, o dabar ten jei bedieviai galėtų tai ant laužo sudegintų visu sudievius. Sakau: tas svietas vartosi kaip rankovė, tai vienon tai kiton pusėn.

—Garnys tai tokia paukštė ką nešioja baltus maršKinius, juodą andaroką ir geltonas pančiakas. Labai darbšti paukštė. Ji sau duoną ikišiol pelnė moterims patarnaudama, bet dabar prasidėjus propaganda kažinkokios ten kontrolės, jai grumoja bedarbė. Taip tai svietas šiadien pats save spaudžia ir pats rugoja ant blogų laikų.

—Niekuomet negrąžinsi praleisto laiko, niekuomet neištaisysi padaryto pikto.

1932 KALENDORIUS 1932

Birželis-June

Sekmad.	19	Gervazas.	**Andagis, Gagžė**
Pirmad.	20	Silverijus.	**Žinuolė, Genulis**
Antrad.	21	Aloizas.	**Mėta, Vadulis, Ramunas**
Trečiad.	22	Paulinas, 10,000 kent.	**Putėjis, Laimutė**
Ketv'tad.	23	Agripina.	**Arvydas, Blinda**
Penktad.	24	Jonas krikšt.	**Kupolis, Budytė**
Šeštad.	25	Vilimas vien.	**Baniutė, Mantminas**

PASTABA: Vardai šviesiomis raidėmis yra katalikiški; gi juodukėmis — Lietuviški-tautiški, vyriški ir moteriši.

Nauji ir seni dienų vardai: Sekmadienis—Nedėlia; Pirmadienis—Panedėlis; Antradienis—Utarninkas; Trečiadienis—Sereda; Ketvirtadienis—Ketvergas; Penktadienis—Pėtnyčia; Šeštadienis—Subata.

Gavo per žandą

—Man labai nepatinka Zulauskaitė. Manieros jos visai chuliganiškos.

— Ką tu sakai? Ji taip gražiai išauklėta mergaitė.

— Pabandyk ją pabučiuot tai žinosi....

Nelaimė.

— Ar tamstai kuomet nors teko traukinyje pergyventi geležinkelio nelaimė?

— Taip! Vieną kartą tunelyje per klaidą pabučiavau ne tą moterį kurią norėjau ir gavau per ausį.

ASTROLOGIJA

Šio periodo ženklas yra:

VĖŽYS

Nuo Birželio 20 iki Liepos 21 d.

Šito laikotarpio ženklas yra krabas (apskritasis vėžys).

Vyriškiai gimę šiame laike yra pikti, turinti gerą atmintį, mėgsta paužti bei paišdykauti. Sauso sudėjimo, plataus pilno veido, su plačia kakta; rustus ir neužsileidžianti; turi palinkimą ir pasisekimą moksle ir dailoje; darbštus, turi draugų, bet moka pameluoti ir su draugais nėra atviri. Meilėje yra atsidavę tai ypatai kurią myli.

Moteriškos gimusios šiame laike yra išmintingos, mėgstančios prigauti vyrus, piktos, kudos ir darbščios. Tulos kerštingos ir nedėkingos už įgytą gerą. Turi sergėtis vandens ir greito vaikščiojimo. Vaikų susilauks daugiau kaip mergaičių, kurie bus panėšus į tėvą.

AR UŽSITRAUKI?

Tylėjimas gali būti auksinis

... bet ar dėl to kiti cigaretų skelbimai paprastai tyli šiuo klausimu?

KADA teisybė skaudi – labai natūrališka vengti dalyko! Užsitraukimas senai buvo "neliečiama" tema cigaretų skelbimuose. Ir nenuostabu. Kiekviename tabako lape – net geriausio ir lengviausio – gamta slepia tūlus nešvarumus, kurie, jei nepašalinti, nepalankūs jautrioms gleivėms!

Ir kadangi, žinodamas ar nežinodamas, kiekvienas rūkytojas ar rūkytoja užsitraukia kokių nors dalį dūmų iš savo cigareto, Lucky Strike išvystė tą didį moksliską procesą, kuris pašalina tūlus nešvarumus. Luckies tą procesą išrado. Tik Luckies jį ir turi!

Ar užsitrauki dūmą? Daugiau kaip 20.000 gydytojų, kuriems buvo duota išbandyti Luckies, *pamatuodami savo nuomones savo pačių patyrimu rūkyme*, pareiškė, jog Luckies mažiau erzina gerklę negu kiti cigaretai.

"It's toasted"

Jūsų Apsauga – prieš knitėjimus – prieš kosulį

O. K. AMERIKA

ATSUK LUCKY STRIKE RADIO PROGRAMĄ—60 moderniškų minučių su pasaulio geriausiais šokių orkestrais ir Lucky Strike žiniomis, kiekvieną Antradienio, Ketvirtadienio, ir Šeštadienio vakarą, per N.B.C. Radio tinklą.

Copr., 1932, The American Tobacco Co.

RUDAMINA

Lietuvos Miestų ir Miestelių Aprašymai

Progresingas mažas bet iš senai žinomas miestelis

Rudamina randasi Suvalkijoj, Seinų apskrityj. Miestelis yra nedidelis, jame gyvena apie 300 šeimynų. Stovi nevisai lygioj vietoj, prie vieškelio einančio nuo Lazdijų į Kalvariją. Iš Rudaminos eina trys keliai: vienas į Lazdijus, 7 kl., kitas į Kalvariją, 18 kl.; trečias taip vadinamas Bulakavo kelias, t. y. arčiausias kelias į Seinus, apie 24 kl. (Seinai yra Lenkų okupuoti).

Rudaminoj yra 5 krautuvės, iš jų viena Lietuvio, kitos Žydų. Lietuviška nors nesenai įsteigta bet daro gerą apivartą, nes apielinkės gyventojai Lietuviai eina pas Lietuvį.

Yra liaudies pradžios mokykla, valsčiaus raštinė, kurioje įsteigta pašto agentura.

Turiu pažymėti kad Rudaminos dvaras, ant kurio stovi pats miestelis, yra susiliejęs su kitais miestelio trobesiais ir puošia miestelį savo puikiais baltais ir raudonais murais ir dideliu sodnu.

Antroje pusėje kelio ant kalnelio stovi aukšta su dviem bokštais murinė šios parapijos bažnyčia su aplink ją akmenais apmurytu ir klevais apsodytu šventorium. Kada ta bažnyčia statyta tikrų žinių nėra; seni žmonės pasakoja kad buk ji turinti virš 400 metų senumo. Prieš pat didįjį karą ji tapo padidinta ir darbas jau baigtas karo laiku. Po bažnyčia yra sklepas kur senovėje laidodavo dvarponių ir šiaip turtingųjų kunus; dar ir šiandien galima matyti jų sudulėję karstai.

Ant šventoriaus senovėje taip pat buvo laidojami numirėliai, ką liudija iškasami kaulai.

Biskį žemiau nuo šventoriaus stovi klebonų dvaras, puikus balti namai, su dideliu sodu. Arti to antras raudonų plytų muras, kur gyvena vikaras, vargoninkas, zakristijonas ir špitolninkas. Iš antros pusės šventoriaus apie du šimtai žingsnių yra parapijos kapinės, gražiai apjuostos akmens tvora. Kadangi jose jau kupinai priguldyta lavonų tai dabar vėl užimta naujas šale senų kapinių žemės plotas ir padaryta naujos kapinės.

Pačiame miestelio viduryje buvo didelis murinis namas priklausantis prie to pat dvaro. Jį žmonės vadino "stadala", nes jo viduryje atvažiavę žmonės pasistatydino arklius ir vežimus; jame buvo ir daug kambarių, kur gyveno kelios šeimynos žmonių. Jame tilpo ir karčiama, kur mėgėjai bile laiku gaudavo "drąsos vandenėlio".

1922 m. šis namas tapo gaisro sunaikintas (tuomet ten stovėjo Seinų apskrities komendanturos kareiviai); iš likusių griuvėsių dabar padaryta mažesnis namas.

Dabar Rudaminoj tikra prohibicija, nes nėra jokios karčiamos, jei tik slaptai, ir tai tik per atlaidus-jomarkus, "ištroškęs" žmogus išverkia iš Žydelio ar iš ko kito kokį litrą valstybinės.

Artimiausi Ruda m i n a i kaimai yra šie: Maišymai, Karužai, Beviršai, Velveriškė, Paliunai ir Strumbagalvė. Šios apielinkės gyventojai beveik visi Lietuviai, išskiriant nekuriuos tolimesnius kaimus kaip Bielėnų ir Kybartų kaimai, kur gyvena Rusai, carų atsiųsti surusinimui Lietuvos, tik priešingai, jie patys tapo Lietuviais ir daug jų tarnavo savanoriais Lietuvių kariumenėje.

Jaunimas Rudaminos srityje veiklus, susiburęs į Šaulių ir Pavasarininkų ir kitas organizacijas. Rudaminos Šaulių burys turi savo vėliavą, orkestrą ir nedidelį knygynėlį. Gale valsčiaus raštinės Šauliai pastatė dešimties metų Lietuvos nepriklausomybės kryžių ir jį dailiai aptvėrė.

Apie Rudaminą dvarų irgi netruksta, jie yra: Aštrioji Kirsna, Bulakavas, Rosursas, Jeseniauka, Karkliniškė, Neravai, Didžioji Kirsna, Kirsnselė, Delnica, Šeštokų dvaras ir dar keli mažesni dvarai. Seni žmonės pasakoja kaip jie arba jų tėvai eidavę šiuose dvaruose baudžiavą, o ponai juos lupdavę rykštėmis arba bizunais. Iš tų ponų man yra girdėti Šakalskis, kuris sako turėjęs 90 dvarų, ir Gauronskis, kuris taipgi kapojo šios apielinkės žmones. Minėti dvarai dabar yra išparceliuoti.

Rudamina pirmiau vadinosi bažnytkaimiu, nes ištikrųjų del mažumo gyventojų ir tiktų vadinti bažnytkaimiu. Miesteliu vadina turbut del to kad Lietuvai atgavus neprikrausomybę Rudamina tapo apšvarinta, akmenais išbrukuota, taipgi įvesta jomarkai, kurie atsibuna laike didžių atlaidų, o jų yra trys: Šv. Juozapo, Šv. Trejybės ir Šv. Teklės.

Bažnyčios varpai buvo nepaprastai garsus, kuriuos Rusai bėgdami iš Lietuvos išsiuntė į Rusiją. Po karui daug dėta truso atgauti varpus, bet bolševikai nelabai skubinosi grąžinti, tik galų gale atidavė vieną mažesnį, o didžiulis varpas ir liko sovietuose.

PILIAKALNIS

Nuo miestelio 1 kilometras į pietus stovi didelis piliakalnis. Kad ir svetimtautus jį pamatęs pasakys kad šis kalnas tikrai yra supiltas, nes tas aiškiai matosi. Jis piltas ant nelabai aukšto kalnelio, bet supiltas gana aukštai, kad žmogus užlipęs ant jo noroms nenoroms turi sėsti atgauti kvapą. Jis padarytas keturkampiai pailgos formos. Jo viršunė plokščia, lygi, turi apie 75x150 metrų vietos. Pati viduviršunė apie trys metrai žemesnė arba įdaubta negu kraštai. Užlipus ant jo labai toli matosi, nes čia nėra arti didelių miškų, tik į vakarus nuo piliakalnio už pusantro kilometro yra nedidelis Trakiškės miškelis.

Piliakalnis puikiai atrodo iš toli ir iš arti; beveik iki pat viršaus apaugęs kadugiais. Ant pat viršaus, minėtoj lygumoj, nuo neatmenamų laikų snaudžia vienų vienas, šakas apleidęs, senelis beržas; tik toliau nuo jo auga išsiskirstę kelios jaunos liepukės.

1928 m. mokytojo Mitkaus vadovaujami mokyklos vaikai jo viršų dailiai ir tvarkingai medeliais apsodino.

Rudamina ir jos apielinkė taip didžiuojasi šiuo piliakalniu kaip didžiausia istoriška brangenybe. Jame vietos organizacijos rengia gegužines, sportus ir šiaip visokias pramogas. Žmonių susirenka iš labai toli.

Apie šio piliakalnio atsiradimą seni žmonės daug legendų papasakoja. Vieni sako kad gilioj senovėj Lietuviai kariaudami su Švedais jį supylė; kiti sako kad Švedai jį kepurėmis supylė; kiti vėl sako kad tai esąs koks užkeiktas dvaras ar bažnyčia žemėmis apipilta; dar kiti sako kad čia ilsisi musų bočių-didvyrių kaulai....

Per didįjį karą Vokiečiai okupantai jį kasinėjo norėdami ką nors rasti, bet rado tik zuikio dantį ir senovės molinių puodų šukių.

Nors per karą buvo Rusų-Vokiečių susišaudymai, bet Rudamina mažai ką nukentėjo, nes nėra plento tai ir kariumenės daug čia nėjo. Iki plento kuris eina nuo Lazdijų per Krosną į Kalvariją yra 5 klm.; nuo Rudaminos į kitus plentus dar toliau. Į gelžkelio stotį Šeštokus 7 klm.

Trys klm. į rytus nuo Rudaminos yra Rimiečio ežeras, apie pusantro klm. pločio ir pustrečio klm. ilgio, kurs susijungia su pelkėmis vadinamomis Prudai ir tęsiasi į pietus iki Lazdijų. Prudus perskriodžia bėganti nuo Lazdijų į Rimietį nedidelė upė. Iš kito galo Rimiečio į žiemius vėl traukiasi tokios pat pelkės ir ištekanti iš Rimiečio upė net iki Kalvarijai. Taigi karo laiku čia kariumenėms nepatogu ir pavojinga.

Tiesa, 1917 m. pavasarį Rusų artilerija iš Rudaminos siuntė savo 'saldainius' Vokiečiams į Šeštokus ir Krosną, bet Vokiečiams tas nepatiko ir jie atsitraukė palei Kalvarijos miestą, kur mušėsi virš metų laiko ir išgriovė didesnę pusę miesto.

Jonas Dunčikas.

KANADOS NAUJIENOS

TORONTO, ONT.

Atsakymas Lietuviui.

"Dirvos" nr. 23 tilpo korespondencija po antgalviu "Nesutikimai", kurioje kokis tai Lietuvis rašo kad Toronto Lietuviai išsiskirstę ir vieni kitus šmeižia ir kovoja spaudoje. Kad tame rašinyje yra tikrenybės tai neginčysiu. Lietuvis rašo kad asmeniniai kiršintis ar užgaulioti yra nepadoru. Bet gerb. Lietuvi, neduok pamokų kitiems, o verčiau pats pasimokink iš gyvenimo, nes tamista irgi gerokai užgaulioji ir padarai visokių asmeninių užmetimų sau lygiems draugams.

Kaslink Gegutės dainos tai neturiu nieko pasakyti, nes ten apdainuota visi išeilės, ir kiek katram priklauso lai pasiskirsto.

Kaslink choro apdainavimo tai aš matau kad korespondentas gerai nesupratai Gegutės dainos, tenai choro visai neliečia. Lietuvis sakai: Nejaugi Gegutė nežino jog klebonui reikia turėt gaspadinė? Tas teisybė, gaspadinė reikalinga, aš nesu priešingas, tiktai kodel taip Lietuvis susirupinai klebono gaspadine?

Gerb. Lietuvis patari šalčiau protauti. Aš manau kad tamista jau peršaltai protauji jeigu dar lupi velėnas ir puoši klebonui ir gaspadinei palocius. Jeigu taip tai puošk, gal galėsi užimti vyskupo vietą....

Gegutė.

LONDON, ONT.

Nelaiminga mirtis. Birželio 14 d., 2:35 val. ryto, traukinis sunkiai sužeidė Vl. Naujokaitį, kuris gryžo į Montrealą nesuradęs darbo. Naujokaitis nuvežtas į ligonbutį po kelių valandų mirė.

Velionis iš Lietuvos paeina nuo Vilkaviškio, bežemis, iš amato murininkas; į Canadą atvažiavo 1926 ar 1927 metais. Visą laiką gyveno Montreale, 1971 Everett st. Montreale turi du sunus ir Lietuvoje žmoną ir keturis vaikus. Lai bus tau, Vladai, lengva ilsėtis Canados žemelėj.

Pažaislis.

Nustojo 20 Svarų Riebumo į 4 Savaites

Mrs. Mae West iš St. Louis, Mo., rašo: 'Aš esu 28 metų amžiaus ir svėriau 170 svarų iki panaudojau vieną dėžę Kruschen Salts tik 4 savaitės atgal. Dabar svečiu 150 sv. Taipgi turiu daugiau energijos ir neturiu alkanų jausmų."

Riebus žmonės turėtų gerti šaukštuką Kruschen Salts stikle karšto vandens rytais prieš pusryčius—jos yra SAUGUS, nekenksmingas budas numažinti savo svorį kaip patyrė tukstančiai vyrų ir moterų.

Gaukit bonką Kruschen Salts iš vaistinės bile kur Amerikoje (išteks 4 savaitėms) ir mažai kaštuoja. Jei ta bonka nepertikrins jus kad tai yra SAUGUS ir tikras budas nustoti riebumo—pinigai bus grąžinti.

AKRONO NAUJIENOS

APIE AKRONĄ

Akron pora desėtkų metų atgal turėjo gyventojų kaip gerame kaime. Šiandien jau turi 260,000 gyventojų. Čia randasi milžiniškos gumų išdirbystės.

Prieš 10 metų atgal čia dirbtuvėse dirbo į 150,000 darbininkų, dabartiniu laiku gumų dirbtuvės daugiau guminių produktų padaro kaip padarydavo pirm 10 metų, bet darbininkų per visas tas dirbtuves kruvon sudėjus bus apie 15,000 ir tie ne visą laiką dirba. Patobulintos mašinos užėmė darbininkų vietas. Darbą atlieka mašinos su keliais darbininkais. Užtai čia ir viešpatauja milžiniška bedarbė.

Turtuoliai taipgi jungiasi kruvon: pereitą metą iš 11 bankų teliko trys bankai. Central Trust Bank pasistatė 28 aukštų budinką.

Čia didelius budinkus pasistatė Y. M. C. A., Gas Co., Time-Press, ir Mayflower viešbutis.

Krautuvninkas Polsky ir keletas mažesnių taupymo ir paskolos draugijų žmonėms pinigų neišmoka; jų durys yra atdaros pasidėjimui pinigų bei mokesčių užsimokėjimui, tik ištraukti padėtų pinigų negalima. Kalbama kad jos trumpoje ateityje pradės varyti biznį kaip seniau varydavo. Tas, žinoma, prigulės nuo pagerėjimo laikų, o jų pagerėjimo laukiama kasdiena.

Goodyear gumų išdirbystė budavoja antrą karišką zepeliną, kuris bus užvardintas "Macon".

Keliautojas.

O, žiurėk! Močiutė jau Gali Nulipt Trepais—

Parsiduoda visose Vaistinėse. Naudokit WELDONA Tablets Reikalaukit DYKAI, pilnai iliustruotos 24 pusl. knygelės, "History of RHEUMATISM', su nurodymais ir aprašymais reumatizmo perų, į

WELDONA CORPORATION
Desk 7, Atlantic City, N. J.

MRS. MARY LAAS
MILLINERY
1309 ADDISON RD.
Corner Superior ave.
Hats from $1.88 and up.
Clean Goods.
Come to us and help the neighborhood.

PERSIGERIA KIAURAI

PENNZOIL

Nes jis dvigubai-Valytas—Nelaukit rytojaus—Pirkit jo šiandien. Klausykit WHK sekmadieniais Nuo 8:30 vakare

The Columbia Refining Co.
CLEVELAND, OHIO

Aš Pasakysiu Veltui Kaip Gydyti

Kojų Ligos

Tiktai ištepkit ištinusias gyslas ir skaudamas vietas su Emerald Oil, ir apriškit kojas. Naudokit bandažą 3 colių pločio ir gana ilgą kad gerai apsivyniotų, vyniokit nuo apačios į viršų iki kelio, kaip kraujas teka gyslose. Nebus daugiau trukusių gyslų. Nebus skaudamų atvirų žaizdų. Nebus' trukdančio skausmo. Tik pasekit nurodymus ir tikrai pagelbės. Jusų vaistininkas nelaikys jusų pinigų jeigu nepagelbės.

Kiekvieną Sekmadienį

YOUNGSTOWN $1 ten ir atgal
PITTSBURGH $2 ten ir atgal

SHIP AND TRAVEL FAST ERIE SERVICE

IŠVAŽIUOJA
Iš Cleveland .. 8:20 ryto
Iš E. 55th St. ..8:29 ryto
Iš E. 93rd St. ..8:34 ryto

GRYŽTA
Iš Pittsburgh 4:00 vakare arba 8:30 vak.
Iš Youngstown 5:35 vak. arba 9:59 vak.

Tikietai geri tiktai kočiuose.
Informacijų klauskite telefonu CHerry 8400

ERIE RAILROAD SYSTEM

KAIP
ji gavo
DARBĄ

Busas važiavo ryto šviesoje. Vienas keleivis, telefonų žmogus, tėmyjo namus skrindančius prabėgančius — namus kuriuos jo draugai keleiviai užsilaikė kasdieniniu uždarbiu. Busas sustojo. Tykumoje jis išgirdo moterį sakant savo draugei: "šis šios dienos darbas užmokės už Telefonx ant viso mėnesio. Ištiesų aš nebučiau gavus pašaukimą jei nebučia turėjus telefoną.

Visokiuose reikalavimuose kaip šis užtikrina reikalingumą turėti telefoną reikale jieškojimvx darbo. Busi pirmesnė už tas kurios be telefono del to, kad samdininkams yra lengva pašaukti tave. Jei tu dirbi tik dalį laiko, tau atsimokės keliriojai nepaprastam laike. Telefonas lsšuoja tiktai dešimtukas ant dienos. Užsisakykite šiądien.

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

PEOPLE WITH 'PHONES GET JOBS FIRST

'ARDAVIMAS BATHING SUITS DEL VYRŲ IR VAIKŲ

VISOKIOSE VĖLIAUSIOSE SPALVUOSE
Suaugusiems $1.00 ir $1.50 Vaikams 48c ir 98c.
Šiaudinės Skrybelės $1.00 iraugščiau.

Druti marškiniai balti ir spalvuoti 79c
Vyrų trumpos kelinės apatinės 25c.
Naujos Vasarinės šilkinėskaklaraitės 25c.

Rasit didelį pasirinkimą už prieinamas kainas.

THE KRAMER & REICH CO.
7002-04 Superior Ave. Kampas Giddings Rd.

REIKALAIS VISOKIOS APDRAUDOS

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas musų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale bile Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirmiau šaukit mus negu ugniagesius (firemonus).

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuvių Real Estate ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS
6606 SUPERIOR AVE. HEnderson 6729

IŠ LIETUVOS

BEKONO GAMYBA 1931 METAIS

Trys veikančios Maisto skerdyklos pernai supirko 494,302 kiaules, iš kurių 379,734 paskerstos 84,083 eksportuota gyvos, 11,745 eksportuota gyvų į SSSR 366 kiaulės skerdyklose nugaišo, 18,374 liko nepaskerstos.

Bekono pernai "Maistas" eksportavo apie 18 milijonų kilogramų. Daugiausia bekono pagamino Klaipėdos skerdykla, kuri tik 14% savo supirktų kiaulių eksportavo gyvas; Kauno ir Panevėžio skerdyklos epksportavo gyvų kiaulių 27%.

Bekono kainos pernai buvo menkos. Musų bekono aukščiausia kaina buvo 65 šilingai, žemiausia 32 šil. Labiausiai kainos nukrito Birželio mėn. Iki šiolei Anglų rinkoje laikomas geriausiu Danų bikonas, blogiausias Lenkų. Vidutiniškai pernai už bekono 1 centn. išeina 44 šilingai.

Bekono eksporto nuostoliai.

Bekono eksportas galėjo eiti ir jo gamyba užsiplėsti tik dėka iždo paramai. Už visą bekono eksportą, gyvas kiaules ir šviežią kiaulieną pernai pridėta 20,784,000 lt. Išgabentos veislinės kiaulės į SSSR. davė nuo kiekvienos po 45 lt. pelno. Tiek nuostolių pasidarė dėl to, kad "Maisto" direktoriaus p. Lapėno žodžiais Lietuvoj už kiaules per brangiai mokama. Pav., 1931 metų pabaigoj už gyvo svorio 1 centnerį mokėta Amerikoj 33 lt., Švedijoj ir Olandijoj 41 lt., Danijoj 47 lt., Lenkijoj 50 lt., Anglijoj 62 lt., o Lietuvoj 70 lt; gamybos, supirkimo ir važmos išlaidų vienam kiaulei tenka apie 18 litų.

Pigiausiai gyvos kliaulės parduotos Vokietijoj, Prancuzijoj gauta brangiau.

"L. U."

STATYS 50 MOKLKLŲ

Šiaulių apskr. tarybos posėdis 1931 m. biudžeto vykdymo apyskaitą patvirtino 809,005 lt. sumoje. Taryba pritarė v-bos masiniam mokyklų statymui ir pavedė jai sudaryti 50 mokyklų pastatymo sąmatą. Tam tikslui v-ba rupinsis gauti be nuošimtinę paskolą ir dovanai miško medžiagą. Dabartiniu metu Šiaulių apskr. yra 151 nuomojama mokyklai patalpų, už kurias reikia sumokėti 112,000 litų. Daugumas tokių nuomojamų mokyklų yra visai nepritaikintos mokyklos reikalavimams, todel mano savivaldybė pasistatyti savo mokyklas.

Priimtas privalomojuoju įsakymu, kuriuo įpareiguojami visi apskričio gyventojai pristatyti natura žvyrą, smėlį ir molį saviv. statomiems tiltams, mokykloms ir rinkų aikštėms gristi.

Einamuose reikaluose nutarė: pastatyti du tiltus Stačiunų ir Lygumų valsč., ir prašyti susisiek. materijos, kad pastatytų per Ventos upę tiltą prie Purvių km., Papilės valsč. Taryba nutarė, paaukoti valsč. sav. statomam namui 30,000 plytų, kurias pažadėjo duoti inž. Janavičius, už leidimą pratiesti siaurojo geležinkeliuko į jo plytinę.

ENdicott 0981

J. G. Polter

Lietuvis Popieriuotojas ir Maliavotojas.

Nuimu seną popierą nuo sienų su moderniška mašina už prieinamą kainą.

Popieriavimo darbas šymet daug pigesnis ir popiera pigesnė, taigi kurie norit pagražint savo namą kreipkitės tuojau, atliksit darbą už daug pigiau negu pernai.

1229 EAST 74th ST.

PIKNIKAMS VIETA

Puiki PIKNIKAMS ir šeimyniškiems išvažiavimams vieta. Didelis miškas, visi patogumai. Senai išgarsinta vieta. Kreipkitės į:

T. NEURA
NORTH BRUNSWICK, O.

Holland-America Line

DIDELE EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Rengia
Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga Amerikoje
Populiariu ir nauju garlaiviu
STATENDAM
IŠPLAUKIA IŠ NEW YORKO
LIEPOS 16 DIENĄ
Sėdant į laivą išvakaro
Į KLAIPĖDĄ (Per Rotterdam)
Geras maistas ir patarnavimas, naminė nuotaika
Informacijų kreipkitės į:

J. AMBRAZIEJUS
168 Grand St. B'klyn, N. Y.
AMBROSE, V. W.
178 Ferry St., Newark, N. J.
"AM. LIETUVIO" Agentura
14 Vernon St.
Worcester, Mass.
P. BALTUTIS
3327 S. Halsted St. Chicago.
P. BARTKEVICIUS
678 N. Main St. Montello, Mass.
"DIRVA"
6820 Superior av. Cleveland, O.
K. MAKAREVIČIUS
62 Jackson St. Ansonia, Conn.
P. MOLIS
1730—24 St. Detroit, Mich.
"NAUJIENOS"
1139 S. Halsted St. Chicago
RAUKTYTĖ J.
123 Millbury st. Worcester, Mass.
J. SEKYS
226 Park St., Hartford, Ct.
K. SIDABRAS
342 W. B'way, S. Boston, Mass.
V. M. STULPINAS
3400 S. Emerald Av. Chicago, Ill.
A. S. TREČIOKAS
197 Adams St. Newark, N. J.
J. J. URBSZO
187 Oak St. Lawrence, Mass.
A. VARAŠIUS
S. 12 & Carson st. Pittsbgh, Pa.
J. VASILIAUSKAS
814 Bank St. Waterbury, Ct.
"VIENYBĖ"
193 Grand St., B'klyn, N. Y.
VELECKIS, A.
502 South Av. Bridgeport, Conn.
J. ZOLP
4559 S. Paulina St., Chicago

KAIP AMERIKOS LIETUVIAI GALI GAUTI LIETUVOS PILIETYBĘ

Pilietybės klausimas seniau. Prieš pasaulinį karą pilietybės klausimas didelės reikšmės neturėjo. Nebuvo griežtai reikalaujama visokių apsigyvent leidimų, užsienio leidimų, užsienio pasų ir kitko.

Po karo šis dalykas pradėta varžyt įvairiais įstatymais. Tai daro viso pasaulio valstybės, norėdamos apsisaugoti nuo nepageidautino arbo valstybės santvarkai kenksmingo gaivalo. Tuo labiau nuo bolševikų, kurie Rusijoje įsigalėję visais budais stengiasi siųsti į svetimas valstybes savo agitatorius "pasaulinės revoliucijos žiebti". Be to, ekonominiai sunkumai šiuo metu bus viena svarbiausių priežaščių, del kurios varžoma vienos valstybės piliečiams laisvai gyventi kitos valstybės žemėje.

Ekonominiam kriziui atėmus daugeliui darbininkų darbą ir tuo pačiu pragyvenimo šaltinį, valstybei tenka juos išlaikyti ir maitinti. Tam reikia nemaža lėšų. Dabar visos didžiosios valstybės turi po kelis milijonus tokiu žmonių. o jei dar įsileistų švetimšalius taip jau darbo jieškančius tai bedarbių skaičius dar padidės.

Kam nevaržoma įvažiuoti. Jei kuri valstybė ir įsileidžia svetimos valstybės piliečius tai tik pinigingus: keliauninkus (turistus), vasarotojus ir kitus, iš kurių ji gali tik pasipelnyt. Delto šiandien vykimas iš vienos valstybės į kitą gyventi yra taip suvaržytas kad pilietis turi gyventi vienoj valstybej kurios jis yra pilietis. Išimtys daroma tik atskiromis tarpvalstybinėmis sutartimis numatytais palengvinimais ir taisyklėmis. Visi kiti svetimų šalių piliečiai leidžiami tik laikinai apsigyventi ir moka nustatytus svetimšalio mokesčius.

Pirmais nepriklausomos Lietuvos gyvenimo metais, jokių suvaržymų pilietybės klausimu nebuvo, nes Pasaulinio karo metu daug Lietuvių buvo išbėgę į Rusiją, daug jų buvo Vokiečių nelaisvėj, kaip Rusų kariai, ir kitur. Visi buvo laikomi Lietuvos gyventojais kurie kilmės ar gyvenamos vietos atžvilgiu yra buvę joje iki 1914 metų. Jie galėjo gryžti ir įgyti Lietuvos pilietybę.

Amerikos Lietuviams, apleidusiems savo senąją tėvynę vengiant Rusų kariuomenės, žandarų persekiojimo, ar del kitų priežasčių ten apsigyvenusiems ir įgijusiems Amerikos pilietybę, Lietuvos pilietybei įgyti numatyta lengvatos.

Palengvintos sąlygos ir įvažiuoti. Kožnas Amerikos Lietuvis norėdamas aplankyti Lietuvą, Lietuvos konsulate gauna leidimą arba vizą įvažiuoti Lietuvon. Viza duodama iki vienerių metų. Vizos mokestis iki šiol buvo 100 litų. Dabar norima susitarti su Suv. Amerikos Valstijų valdžia ir sumažinti vizos mokestį iki 50 lt. Kartinė viza tuo pačiu duoda teisę gyventi Lietuvoje be atskiro leidimo ir mokesčio.

Pilietybė gauti dokumentai. Prašant pilietybės teisių, reikia įteikti Vidaus Reikalų Ministerijai prašymą ir prie jo pridėti: žyminį ženklą 4 litų, gimimo metrikus, o jei prašytojas gimęs Amerikoje tai dar reikia ir tėvų metrikų, iš kurių butų matyti kad tėvai yra kilę iš Lietuvos. Be to, prie prašymo turi buti pridėtas ir Suv. Amerikos Valst. pasas su pareiškimu Amerikos konsului Lietuvoje apie atsisakymą Amerikos pilietybės. Iš viso turi buti šie dokumentai:

1. Prašymas Suv. Amerikos Valst. konsului su nurodymu priežasčių del kurių atsisako nuo Amerikos pilietybės.
2. Prašymas vidaus reikalų ministeriui, apmokėtas 4 litais žyminio mokesnio, su gimimo metrikais.
3. Suv. Amerikos Valst. pasas.
4. Naturalizacijos liudijimas, ir
5. Atskiras žinių lapas, kuriame turi buti nurodytos šios žinios:

a) Kada pilietis išvyko iš Suv. Amerikos Valst. (metai, mėnuo ir diena).
b) Kada jis Lietuvon atvyko?
c) Kada nuolatos apsigyveno Lietuvoje?
d) Jei turi žemės ar kitą nekilnijamą turtą tai kada ji įgijo?
e) Jei jis turi verslą, tai kaip seniai juo verčiasi?
f) Pažymėti Suv. Amerikos Valst. miestą ir valstybę kur paskutiniu laiku gyveno.
g) Jei vedęs, pažymėti žmonos pavardę, prieš ištekant, kur sudarytos jungtuvės ir nurodyti žmonos dabartinį adresą.
h) Jei yra vaikų, pažymėti jų vardus, gimimo laiką ir jų dabartinį adresą.
i) Jei vaikai vedę, tai nurodyti vietą ir laiką kiekvienų jungtuvių ir vaikų pilietybę.
j) Kurios šalies piliečiai dabar yra jo žmona ir vaikai ir kokiu budu pilietybę jie įgijo.

Tuo atveju kai keičiąs pilietybę asmuo negali grąžinti Amerikos naturalizacijos liudijimo, reikia atsakyti dar į šiuos klausimus:

a) Kur yra ir kaip vadinosi Suv. Amerikos Valst. įstaiga iš kurios yra gavęs naturalizacijos liudymą.
c) Kur paliktas naturalizacijos liudymas. (Asmens pavardė ar įstaigos pavadinimas) ir kada?

Šitos žinios reikalingos Suv. Amerikos Valst. konsulatūi suteikti atsisakant nuo Amerikos pilietybės.

Vidaus reikalų ministerija gavusi minėtas žinias ir dokumentus, svarsto prašymą ir per 2 —3 mėnesius duoda Lietuvos respublikos pasą.

Svetur gyvenantiems Lietuviams, kuriems sunku verstis tuose kraštuose, Lietuvos Vyriausybė nedaro jiems kliučių gryžti į savo kraštą ir kurtis jame—Tsb.

K. STONIS
Didžiausia ir Gražiausia
LIETUVIŠKA VALGYKLA
6824 Superior Ave.
Taipgi užlaikau savą mėsinyčią
1310 Russell Road

Dr. S. T. Tamošaitis
(THOMAS)
Lietuvis Dentistas
1304 East 68th St.
Kampas Superior Avenue
(Virš Lietuvių Banko)
Tel. ENdicott 1378

Ofiso Telefonai Namų
MAin 1773 KEnmore 4740W
P. J. KERŠIS
1414 Standard Bank Bldg.
Baigęs teisių mokslą Cumberland Universitete ir darbuojas su Teisių ofisu advokatų Collister, Stevens ir Kurzenberger
Su visais teisių reikalais Lietuviai, Slavai, Lenkai ir Rusai kreipkitės prie musų.

B. A. BRAZIS
5905 White Ave.
Popieriuotojas ir Maliavotojas
Taipgi atnaujinu senas grindis. Nuimu nuo sienų senas popieras su vėliausios mados įrankiais greitai ir gerai. Neišduokit darbo kitiems be mano šiometinio apkainavimo. Darbą darom ant išmokėjimo — duokit išpopieriuot dabar, o mokėsit vėliau.
Tel. HEnderson 2136

PROBAK
geriausios skustuvams

PROBAK BLADES

To NIAGARA FALLS
ONLY $3.75 One Way $6.50 Rd. Trip
between CLEVELAND and BUFFALO
Autos, any size, carried for only $3.75
($4.75 July 1st to Sept. 14th inclusive)
Why drive when you can put your car aboard for less than the cost of oil and gas?
More restful . . . cheaper . . . and saves a day.
Steamers each way, every night, leaving at 9:00 P.M., May 15th to November 1st
Cleveland and Pt. Stanley, Canada, Division
July 1st to September 5th inclusive on Friday, Saturday and Sunday only . . . $3.00 one way; $5.00 round trip. Any car only $3.75
THE CLEVELAND AND BUFFALO TRANSIT CO.
East Ninth Street Pier • Cleveland, Ohio.
Ask your Local Tourist or Ticket Agent for new C&B Line Folder, including Free Auto Map and details on our All-Expense Trips.
C&B LINE

Juodo Karžygio Sunus

VĖL "Dirva" turi pranešti savo skaitytojams linksmą naujieną — nors dar nepasibaigė "KLAJUNAS", šiuomi pranešame kad K. S. Karpius-Karpavičius rašo naują puikią apysaką vardu "JUODO KARŽYGIO SUNUS". Visi dar atmenat tą Karpavičiaus puikią apysaką — "JUODAS KARŽYGIS" — kuri penki metai atgal sukėlė nepaprasto sujudimo ir patraukimo skaitytojuose. Ta knyga (420 puslapių didumo) išsibaigė kaip bematai vos tik iš spaudos išėjus.

Dabar bus tęsinys tos apysakos — taip pat bus ilga ir žavėjanti, skaitymo užteks bent porai metų. Kaip greit pasibaigs ėjęs laikraštyje "KLAJUNAS", jums bus patiekta "JUODO KARŽYGIO SUNUS".

PRIE TO, po senovei "Dirvoje" bus talpinama aprašymai Lietuvos Miestų, Miestelių, Piliakalnių ir kitų žymių vietų, daugybė kurių yra jums gerai pažystama ir žinoma. Taigi, "Dirva" buvo ir pasiliks mylimiausias jusų laikraštis Amerikoje.

TODEL tai jųs privalot platinti "DIRVĄ" visomis galėmis, nes tai yra laikraštis kuris jums nieko nežada, bet **duoda** tai kas jums maloniausia ir mėgiamiausia.

TODEL tai privalot kalbinti savo draugus ir kaimynus Amerikoje skaityti "Dirvą";

TODEL tai privalot išrašyti "Dirvą" savo giminėms ir draugams Lietuvoje ir kitose pasaulio dalyse esantiems.

TODEL tai privalot stengtis prenumeratas savo ir savo giminių kada baigiasi.

DOVANOS. Šalip puikių raštų, kurie vieni viršija laikraščio vertę jeigu pirktumet paskiroje knygoje, dar kiekvienas "Dirvos" skaitytojas gauna $2.00 vertės knygų dovanų už NAUJĄ metinį skaitytoją, išrašydamas "Dirvą" giminėms Amerikoje arba į kitas šalis. Šias dovanas gauna ir patys NAUJI skaitytojai kurie sau užsirašo "Dirvą" visam metui.

"Dirva" metams $2.00 Amerikoje. Kanadoje $2.50 Lietuvoje ir kitur $3.00. Pusei metų pusė kainos.

(Už pusmetines prenumeratas dovanos nesiduoda jokios)

PRIIMAM LIETUVOS BONŲ KUPONUS.

"DIRVA"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Kas Girdėt Clevelande-Apielinkėse

"DIRVA", 6820 Superior Ave.—ENdicott 4486—Atdara vakarais

"Dirvos" redaktorius Karpavičius gryš iš SLA. seimo pirmadienį, Birželio 27 d. Svarbesniais reikalais kreipkitės su ta diena.

LIET. MOTERŲ KLUBAS nutarė rengti Onų išvažiavimą sekmadienį, Liepos 24 d., savo narėms ir jų šeimoms ir draugams. Išvažiavimas bus ten pat kur buvo pernai, pp. Mihelich farmoj, netoli Painesville. Moterų Klube randasi apie dešėtkas narių Onų. Ona.

"FORDŽIULAJAUS" pikniks. Pirmadienį, Liepos 4, Amerikos Neprigulmybės sukaktuvių dienoje, "Dirva" rengia didelį pikniką Andersono farmoj, kur galės gražiai pasilinksminti jauni ir seni. Tėvai, nepalikit namie savo vaikų, atvežkit ir juos. Vaikams įžanga nemokamai.

Tariame širdingą ačių Daktarui Vitkui už išgelbėjimą mano moteries nuo mirties. Butų nedalaikius sunkią ligą (appendicitis). Esame didei dekingi už gerą operaciją.

Jonas ir Marijona Martinai

Birutės Bendrovės Ekstra susirinkimas atsibus Utarnike-June 28 d. 6 valandą vak. Birutės name, 4606 Superior Ave. Visi šėrininkai kviečiami nes yra svarbaus svarstymo.

Kviečia Direktoriai.

HYMIE MARTIN išteisintas. Pittsburgo žinomas mušeikų ir šmugelninkų vadas Hymie Martin, kuris pereitą metą buvo rastas kaltu nužudyme buvusio miesto tarybos nario Potter ir nuteistas visam amžiui kalėjiman, šiose dienose antru tardymu tapo išteisintas. Jo gynėjai, gavę progą iškelti jo bylą išnaujo, įrodė teismui ir prisaikintiems sprendėjams kad jisai nėra kaltas toje žudystėje, nors jis buvo nusisamdęs laikinai tą butą kuriame Potter rastas nušautas ir jisai paskutinį kartą buvo matytas su Potter kuomet tas dar buvo gyvas.

Hymie Martin, paleistas iš Clevelando teismo, tuoj tapo areštuotas vėl saryšyje su apvogimu banko Indiana valstijoje pirm jo suėmimo už žmogžudystę Clevelande.

CLEVELANDE yra 81,100 gyventojų turinčių nuosavus namus; 137,678 gyventojai prisilaiko nuomojamuose namuose. apie 110,000 namų turi radio aparatus.

49,518 šeimų, kurių tėvai yra ateiviai, turi savo namus, o tik 30,129 šeimos čia gimių turi nuosavus namus.

29,695 namai yra tarp $5000 ir $7500 vertės. Tik 2113 privatinių namų yra vertės virš $20,000. 642 namai neša nuomos nuo $150 ir daugiau į mėnesį. 60,327 šeimos gyvena namuose už kuriuos moka rendų tarp $30 ir $49.

Nuomojamuose namuose gyvena 71,849 čiagimių šeimos, o 49,877 ateivių šeimos.

Vienos šeimos namų randasi 100,684; dviejų šeimų — 33,782; namų kur gyvena trys ar daugiau šeimų — 11,135.

Čia gimių šeimų Clevelande yra 103,332, ateivių šeimų yra 100,306; negrų 17,525 šeimos.

PRADINIŲ mokyklų mokiniai pereitą mokslo metą per mokyklų taupymo sistemą sudėjo į taupymo banką $66,687.

Mokyklose jaunimas pratinamas taupyti, mokinamas suprasti svarbą dėjimo pinigų į bankus.

MOKYTOJOS laukia algų. Pasibaigė mokslo metas, bet 4500 mokytojų negauna savo algų, kadangi mokyklų tarybos iždas tuščias. Prie to skaičiaus mokytojų yra dar apie 500 įvairių tarnautojų prie mokyklų, kurių algos taipgi neišmokėta. Prireiks laukti į 60 dienų iki mokyklų taryba sugraibys iš kur nors pinigų.

Dabar jau ruošiama pertvarkyti algų lentelę mokyklų tarnautojų sekančiam mokslo metui.

Nuo mokyklų tarybos operavimo kaštų nutarta nukirsti $24,700; tas fondas liks $65,000 didumo; buvo $89,700.

Nekuriems aukštesniems mokyklų viršininkams nutarta numušti nuo algų iki 20 nuoš.

Vedusioms mokytojoms buvo pranešta laiškais kad su pabaiga šio mokslo meto pasibaigia ir jų tarnyba mokyklose, kadangi reikia duoti užsidirbti tokioms kurios neturi iš niekur paramos.

JAU "šlapumu" atsiduoda. Šiose dienose iš Clevelando policijos teismo išmesta 200 bylų užvestų prieš slaptus degtinės pardavinėtojus ir įtartus pardavinėjime. Paskiausiu valstijos aukščiausio teismo pavarkymu, tik teisėjai gali išduoti varantus darymui kratų ieškant alkoholinių gėrimų, o tuose atsitikimuose varantai išduota tik teismo sekretorių.

Keli metai atgal žmones maugė visokie taikos teisėjai, kurie susitarę su kokiais niekšais, palikdavo nužiurėtuose namuose ar įstaigoje bonką degtinės ir paskui skubėdavo daryti kratą. Visada rasdavo ir nekaltą žmogų sunkiai nubauslavo piniginiai, o pelną dalinlavosi. Nuo to nukentė daug r Lietuvių, ir per tulą laiką veikė keli tokie Lietuviai niekšai, bet jiems atėjo galas.

Dabar atėjo laikas kad jau nei teismo sekretoriaus išduotas varantas neduoda daryti kratos nužiurėtuose namuose arba įstaigoje.

Prohibicija jau visai baigia savo dienas.

Bloga tik kad dabar prasti laikai ir perdaug priviso visokių kupčių kurie prekiauja tuo "skystimėliu". Tuoj po įvedimo prohibicijas, nors buvo labai gaudoma, nekurie žymiai apralobo.

MIESTAS skoloje. Clevelando miesto valdyba pasijuto kad iždas jau aptuštėjęs iki tiek kad tuoj bus apie $3,700,000 nedatekliaus.

Valdyba sukruto griebtis didesnio ekonomiškumo.

Dabar jau miestas turi atlyginti $1,500,000 pasoklą, o pinigų neturi ir nežino iš kur galės paimti.

Skanus Amerikoniški ir Europiški valgiai. Kainos žemos. Lietuviai pas mus užeina ir buna patenkinti.
UŽKVIEČIAM VISUS.
JAMES Restaurant
1410 East 66th St.

J. J. LAZICKAS
JEWELER — RADIOS
6407 Superior Ave.
Prie E. 66th Street
—ENdicott 4638—

RELIABLE CASH MARKET
6926 Superior Avenue
Šviežios ir rukytos mėsos už visai žemas kainas.
Ateikit apsipažinti. Nauji savininkai.
A. JAKŠTAS, Bučeris.

Rengiama Vasarinė Opera Stadiume

MARY GARDEN

Birželio 29—Carmen;
Birželio 30—Tom-Tom;
Liepos 1—Valkyrie;
Liepos 2—Aida;
Liepos 3—Tom-Tom;
Liepos 4—Po pietų—Dviejų Šimtų Metų Sukaktuvių Jurgio Washingtono Paminėjimas. Tą dieną vakare—Carmen;
Liepos 5—Valkyrie;
Liepos 6—Aida.

Clevelando paežerės stadiume rengiamame operų sezone, Birželio 29 iki Liepos 6 d., tarp kitko atsilankiusieji matys naujus sensacinius šokius kurie lenktyniuoja net su pačiomis atviriausiomis muzikalėmis komedijomis nuo Broadway.

Doris Humphrey ir Charles Weidman, pripažinti kaipo žymiausi moderniškų Amerikoniškų šokių perstatytojai ir solistai New Yorke su su Philadelphia Symphonija, pribuvo į Clevelandą specialiai parinkti, išlavinti ir perstatyti didelį baletą ir šokių grupes kurios matysis operose 'Aida' ir 'Carmen', žymiausiose iš keturių šio sezono operų.

Kita naujenybė šokių srityje bus tai Afrikos iškilmių šokis naujoje Amerikoniškoje operoje, 'Tom-Tom', kuri bus pirmą kartą pastatyta Birželio 30 d. ir pakartota Liepos 3 d., o paskui persikels į Madison Square Gardens New Yorke rudeniniam sezonui Spalių mėnesį.

Dalyvaus chorai iš šimtų dainininkų šiose operose, tarp kurių mus didinga Wagner'o opera, 'Valkyrie'. Ji bus perstatyta Liepos 1 ir 5, o po pietų Liepos 4 d. bus didelė iškilmė paminėjimui Jurgio Washingtono, po vadovyste American Legion, gi vakare perstatymas 'Carmen'.

Tai bus didžiausias atvirame ore operų pastatymas pasaulyje, kadangi stadium telpa virš aštuoniasdešimts tukstančių žmoni. Bus naudojama drambliai, kupranugariai, arkliai, asilai ir arti tukstančio ypatų choras.

Sėdynės bus nuo 25 centų iki dolario, ložos ir baksai iki $2.50.

☞ **SPECIAL** ☜
For a Short Time
DRY CLEANING

Men's Suits or O'coats	49c
Suits or O'coats Sponged and Pressed	25c
Ladies' Spring Coats or Dresses	69c

Rosedale Dry Cleaning
6702 Superior Ave.
—No delivery—

Jieškau Juozą Alytą ir Marijoną Markauskaitę. Turiu svarbų reikalą. Prašau atsiliepti.
Jurgis Markauskas
18 Butler alley Pittston, Pa.

PARSIDUODA NAMAS
2 šeimynų, po 5 kambarius, 622 E. 128 St., arti Shaw ave., gerame stovyje, yra vaismedžių, kaina tik $5,500. Šaukit Mr. ROSEN, CHerry 7935, vakare GLenville 2593 arba 937 GUARDIAN BLDG.

KAMBARIAI NUOMAI
6 kambariai, didelis porčius, su maudyne, sklepas, visi įrengimai. Yra garadžius. Visai pigiai.
7607 CORNELIA AVE.

JIEŠKAU APSIVEDIMUI
pagyvenusios merginos, tarp 37-40 metų amžiaus. Atsišaukit laišku su pilnu aprašymu apie save. Kreipkitės: (27)
M. K.
4027 Broadway Cleveland, O.

JIEŠKAU Antano Polskio, ilgus laikus gyveno Lawrence, Mass. Jam siunčiami laiškai gryžo atgal. Jisai yra vedęs, paeina Aulelių kaimo, Svedasų parapijos.
A. Prusas
2408 So. 7th St. Akron, Ohio

IŠSIDUODA didelis priešakinis kambaris, gražiai išpuoštas, Lietuvių šeimoje, kaina visai prieinama. Šaukit Henderson 2136 arba 5905 White ave.

NAMAS PARSIDUODA
1248 Addison rd., 8 kambarių vienai šeimai, arti bažnyčių; greitam pardavimui kaina visai žema. Su visais įrengimais. Atsišaukit tuojau. Telefonas
KEnmore 4593-J.

PAJIEŠKAU Dėdės Juozo Giedraičio, kilęs iš Seinų ap., Šventažerio v. ir kaimo. Amerikon atvyko dar prieš karą, gyvena Chicagoje. Paskutinį kartą sužinojau 1926 m. kad dirba kokiame banke. Brangus dėde, atsiliepk, arba kas apie ji žinoa prašau pranešti laišku, už ką busiu dėkingas.
Jurgis Zelionis
Box 153 Sudbury, Ont. Canada

JIEŠKAU dėdės Kazimiero Vilbasio. Gyveno Chicagoj, o dabar nežinia kur. Jau 8 metai neturim žinios ar gyvas ar miręs. Jei kas iš skaitytojų žinote prašau pranešti jam arba man apie jį.
Mykolas Vilbasis Pakubilio k.
Kuršėnų p., Šiaulių ap. Lithuania

Shepard ir Urbšaitis
1024 E. 77 St. ir 1427 E. 92 St.
POPIERIUOJAM NAMUS
ir maliavojam viduj ir iš lauko.
Darbas atsakantis ir kainos prieinamos. Reikale kreipkitės į mus arba telefonuokit: (23)
HEnderson 2113

STADIUM OPERA

Wed,. June 29 and Mon., July 4	CARMEN MARY GARDEN
Thurs., June 30 and Sun. July 3	TOM-TOM JULES BLEDSOE
Fri., July 1 and Tues., July 5	VALKYRIE ELSA ALSEN
Sat., July 2 and Wednesday, July 6	AIDA ALIDA VANE

Choras virš 1000 Baletas virš 60
Pilna Simfonijos Orkestra.
BUY SEATS NOW — 25c and $2.
Lyon & Healys, 1226 Huron Rd.
May Co. and Public Hall Box Office

Kalbinkit savo draugus skaityti "Dirvą" — joje telpa daugiausia gražių skaitymų.

ALBINA BEAUTY SHOP
HEnderson 9649 1330 Giddings Road
Atidarymo Proga — Moterims ir Merginoms
Specialiai Žemomis Kainomis

Shampoo and Finger Wave	50c.
Shampoo and Marcel	50c
Finger Wave.... ..3..5c	Marcel..... 35c
Oil Shampoo and Set $1.00	Henna rince and set 75c
Plain Facial $1.	Pimples and blackheads removed.

Permanent Wave, Complete $3 and $4
Kreipkitės pas savą Lietuvę specialistę.

MRS. A. JAKUBS
(A. JAKUBAUSKIENĖ)
Lithuanian Funeral Home
Visiems Lietuviams norintiems naudoti musų kambarius leidžiame dykai.
Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsit teisingą patarnavimą: mandagus, simpatiškas, greitas ir geresnis patarnavimas už kitų. Vežimai ligonių pervežimui į ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningos. Žemiausia kaina laidotuvėms, visos lėšos $150 ir aukštyn be apribojimo. Reikale telefonuokit.
6221 Edna Avenue ENdicott 1763

4 LIEPOS Pirmadienį
Didelis 'Dirvos' Piknikas

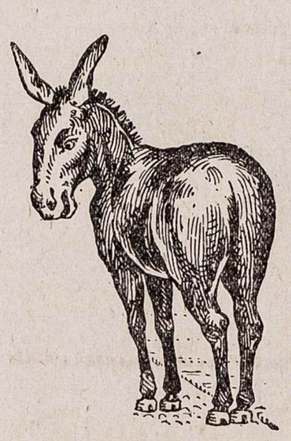

—Ei, draugas Šmiki, kur tu taip skubinies?
—Ar nežinai: aš skubinuos į "Dirvos" Pikniką švęst Fordžiulajų!
—O kodel nejoji ant gerb. Asilo?
—Todel kad jis perdaug mandras ir manęs neklauso: kai aš liepiu jot į priešakį, jis eina atbulas, o kai paimu už uodegos vadovaut, jis bėga į priešakį!
—O iš kur tu tokį "kojabilį" gavai?
—Tai mano išradimas. Už 10 metų visi žmonės taip "vaikštinės".

VISIEMS GERAI ŽINOMOJE VIETOJE

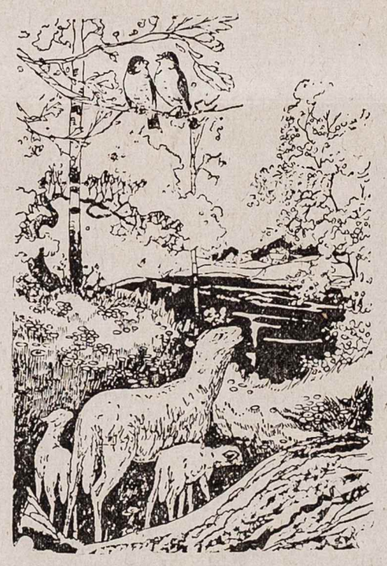

Andersono Farmoj
GREEN ROAD
į pietus nuo Euclid Avenue

☞ ĮŽANGA SUAUGUSIEMS 25c.
Vaikams dykai. Atvežkit juos ☜

Užkviečiame visus vietinius ir aplinkinių miestelių Lietuvius į šį gražų pasilinksminimą. Privažiavimas geras. Iš Akrono reikia važiuoti per Bedford, Route 8, iki Mayfield Road, pačiame Clevelande. Tada pasukus į dešinę važiuoti iki Green Road. Tada sukti po kairei ir už kelių minutų rasit pikniko ženklą.

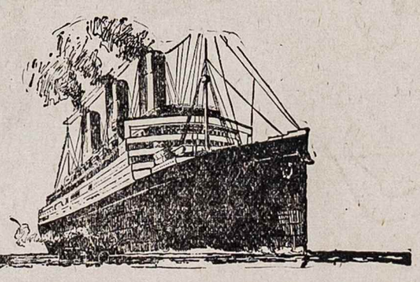

KITOS EKSKURSIJOS

Kurie turi išvažiuoti anksčiau, arba galės važiuot tik vėliau vasarą, gali rengtis su viena iš sekančių ekskursijų puikiausiais laivais:

"Frederik VIII" — Liepos 2 d. per Kopenhagą
"Statendam" — Liepos 16 d. per Holandiją
"Gripsholm" — Liepos 30 d. per Švediją
"Majestic" — Rugpjučio 19 d. per Southamptoną

☞ KELIONEI DOK UMENTŲ kreipkitės į "Dirvos" Agenturą ☜

Kreipkitės informacijų į: **"DIRVOS" AGENTURA**
6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio